T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **48**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 13
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 16
9. EKLER 43

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılında Kullanılan Kredilerin Faiz Giderlerinin Hatalı Kaydına İlişkin Tablo 15
Tablo 2: Sözleşme Ve Şartnameye Uygun Olmaması Nedeniyle Kabulü Yapılmaması Gerektiği Halde Yapılan İşler Listesi 30
Tablo 3: Mal Alımlarında Mevzuatta Öngörülen Sınırın Aşılması Hesabına İlişkin Tablo 35
Tablo 4: Parasal Limitlerin Altında Kalmak Amacıyla Doğrudan Teminle Yapılan Örnek Alım İşleri Listesi 37
Tablo 5: İlk Madde ve Malzeme Hesabına Aynı Yevmiye Kaydı İle Giren ve Çıkan Mal Alımına İlişkin Örnekler 39
Tablo 6: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 Yıl Sonu Bilançosu 43
Tablo 7: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu 44

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Hissedar Olunan Şirketlere Taahhüt Edilen ve Ödenen Sermaye Bilgisinin Bilançoda Hatalı Gösterilmesi

2. Satış Sözleşmesi Feshedilen Taşınmazın Hatalı Muhasebeleştirilmesi

3. Gelecek Yıllarda Oluşacak Banka Faizlerinin Dönemsellik İlkesine Aykırı Bir Şekilde 2018 Yılında Gider Kaydı Yapılması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Malların Önceden Alınıp Ardından İhale Yapılması ve Bazı Malların Eksik Alınması

2. Araç ve Ekipman Kiralama İhalelerinde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na ve 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye Aykırılıklar Olması

3. Organizasyon Hizmet Alım İşinde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun Temel İlkelerine Aykırı Hareket Edilmesi

4. İdare Tarafından Yapılan Taşınmaz Kiralama İşleminde Rekabeti Engelleyici Hükümlere Yer Verilmesi

5. BASKİ Tarafından Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Takip Edilmemesi

6. Bazı İlçe Belediyeleri Tarafından Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Takip Edilmemesi

7. İlçe Belediyelerince Gönderilmesi Gereken Otopark Bedellerinin Takip Edilmemesi

8. Muayene Kabul İşlemlerinin Etkin Bir Şekilde Gerçekleştirilmemesi

9. Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatına İlişkin İşveren Sigorta Prim Payının Ödenmemesi

10. Otopark Bedellerinin Amacı Dışında Kullanılması

www.balioglu.net

11. Ortak Hizmet Projelerinin, Tek Bir Meclis Kararına Dayanılarak Yapılması

12. Mal Alımlarında Mevzuatta Belirtilen Sınırın Uygun Görüş Alınmaksızın Aşılması

13. Taşınır Kayıtlarının Yapılmaması

14. Bazı Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi

15. Bazı Hizmet Alımlarında, Hizmet İfa Edilmeden Ödemede Bulunulması

16. Tüketim Malzemelerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

17. Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

18. Faiz Gelirlerinden Kesilen Vergilerin Bütçe Gideri Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127 nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, kanunla büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebileceği de Anayasa'da belirtilerek büyükşehir belediyelerinin ve onlara bağlı idarelerin kuruluşuna cevaz verilmiştir.

Bunların yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasa'nın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önceki dönemde İçişleri Bakanlığı eli ile kullanılmakta iken; sistem değişikliği sonrası denetim ve soruşturma konuları bağlamında tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen Anayasa hükümleri doğrultusunda 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, belediyeler için temel yasal düzenlemeler olarak karşımıza çıkmaktadırlar.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14 üncü maddesinde, belediyelerin mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikah ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Yine 5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7 nci maddesinde, gerek büyükşehir belediyelerinin ve gerekse de büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu

görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Ayrıca büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi de vardır ve bu konu Kanun'da açıkça ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkur Kanun'da belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen konular dışında Büyükşehir Belediyesinin hizmet alanlarına göre tabi olduğu temel kanuni düzenlemeler şunlardır;

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine Ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na göre belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek yetki ve görevi belediye başkanındadır. Yine Kanun'da, büyükşehir belediye teşkilatlarının genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşacağı ve birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesinin büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olacağı hüküm altına alınmıştır. Sonuç olarak büyükşehir belediyelerinde; belediye başkanı, genel sekreterlik, genel sekreterliğe bağlı daire başkanlıkları ve onların himayesinde yer alan birim müdürlükleri şeklinde teşkilatlanma öngörülmüştür.

Büyükşehir belediyelerinde başkan yardımcısı olamayacağı ve gerek görülmesi halinde genel sekreter yardımcısı atanabileceği de Kanun'da açıkça belirtilmiştir. Yine 5216 sayılı Kanun'da, belediye personelinin belediye başkanı tarafından atanacağı ve birim müdürlüğü ile üstü yönetici kadrolarına yapılan atamaların ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulacağı hüküm altına alındıktan sonra yalnızca genel sekreterin, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanacağı belirtilmiştir. Mezkûr Kanun'da altyapı ve ulaşım hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla kurullar oluşturulacağı düzenlenmiştir. Ayrıca başkan danışmanı

görevlendirilebileceği de Kanun'da hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun, 5216 sayılı Kanun'a aykırı olmayan hükümlerinin büyükşehir belediyeleri hakkında uygulanacağı da mevzuatla düzenlenmiştir. Bu doğrultuda 5393 sayılı Kanun'un 'Norm kadro ve personel istihdamı' başlıklı 49 uncu maddesine göre, büyükşehir belediyelerinin norm kadroları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından belirlenen ilke ve standartlar çerçevesinde büyükşehir belediye meclisi kararıyla belirlenir. Bu çerçevede büyükşehir belediyelerinde kaç memur veya işçinin çalıştığı ya da çalışabileceği norm kadro cetvellerinden takip edilebilecektir.

Bunun yanı sıra, büyükşehir belediyelerinde norm kadroya uygun olarak, kanunla belirlenmiş alanlarda, bazı uzman ve teknik personelin sözleşme ile çalıştırılabileceği ve bu personelin yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımalarının şart olduğu da mevzuatta hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurların, büyükşehir belediye başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, büyükşehir belediyelerinin birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına geçici olarak görevlendirilebilecekleri de ilgili mevzuatta açıklanmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda bahsedildiği üzere büyükşehir belediyelerinde temel anlamda, norm kadroya uygun şekilde; memur, işçi ve sözleşmeli personel istihdamı gerçekleştirilmektedir. Kanun, büyükşehir belediyelerinin temel kamu hizmetlerini yapmaktan ziyade bir istihdam yaratma aracı haline dönüşmemesi için söz konusu personele ödenecek toplam yıllık tutara bir üst sınır getirmiş ve söz konusu sınırın aşılması durumunda yeni personel alımı yapılamayacağını ve eğer buna rağmen personel alınacak olursa ortaya çıkacak kamu zararının büyükşehir belediye başkanından tahsil edileceğini de ayrıca düzenlemiştir.

Yukarıda yer verilen istihdam çeşitlerinin yanı sıra, 696 sayılı KHK ile birlikte büyükşehir belediye şirketleri aracılığı ile belediye hizmetlerinde çalıştırılan ve 02.04.2018 tarihi öncesi dönemde taşeron işçi olarak anılan şirket personeli de bulunmaktadır. Söz konusu şirketlere yapılacak personel alımı noktasında da yukarıda yer verilen sınıra benzer bir düzenlemenin varlığını da belirtmekte fayda vardır. Bu düzenleme neticesinde büyükşehir belediyelerinin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel gideri, ilgili büyükşehir belediyesinin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının yeniden değerleme oranında artırılması sonucu bulunacak tutarın yüzde otuzunu aşamayacaktır.

Ayrıca, tüm belediyelerde 696 sayılı KHK kapsamına girmeyen ve 4734 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya devam eden bir grup işçi de bulunmaktadır.

Belediyenin 18 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili genel sekreter yardımcılıklarına bağlıdır. Belediyede istihdam edilen personelin 664'ü memur, 411'i işçi ve 202'si sözleşmelidir. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre ciddi bir değişim göstermemiştir.

1.3. Mali Yapı

Belediyenin stratejik plânına ve performans programına uygun olarak belediye başkanı tarafından hazırlanan ve ayrıntılı harcama ve finansman programlarını da içeren bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir kararıdır. Belediye başkanı ve harcama yetkilileri, bütçe dışı harcama yapamayacakları gibi bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından da sorumludur. Belediye başkanları tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, görüşleri ile birlikte belediye meclisine sunulması maksadı ile encümene gönderilir ve encümenin sunduğu görüşün ardından mali yılbaşından itibaren belediye meclisi kararı ile yürürlüğe girer.

www.balioglu.net

Büyükşehirlerde ise yukardaki sürecin yanı sıra, büyükşehir bütçe tasarısı ile büyükşehir ilçe belediyelerinden gelen bütçe tasarıları büyükşehir belediye meclisine sunulur ve bu tasarılar, meclis tarafından yatırım ve hizmetler arasında bütünlük sağlayacak biçimde, birlikte görüşülerek ve tek bütçe halinde bastırılmak üzere aynen veya değiştirilerek kabul edilir. Bu noktada, büyükşehir belediye meclisinin, ilçe belediye bütçeleri üzerinde değişiklik yapma yetkisinin sınırsız olmadığı konusu da vurgulanmalıdır.

Belediyeler tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, konsolide edilmek ve 5018 sayılı Kanun uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir.

Ayrıca her yıl bütçesinin kesinhesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonraki nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesinhesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Yukarıda bahsedilen kanuni düzenlemelerin yanı sıra, 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belediye

bütçesine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, bütçeler temel anlamda; gider ve gelir bölümlerinden oluşur. Gider bütçesi dört bölümden oluşur ve bu bölümler sorumluluğun, faaliyet türlerinin, harcamanın hangi kaynaktan karşılandığının ve faaliyetlerin ekonomik ve mali anlamda çeşitliliğinin belirlenmesine hizmet eder. Gelir bütçesi ise kurumların gelirlerinin çeşitlerini gösterir.

Adı geçen Yönetmelik, bütçe denkliğinin sağlanmasında bütçe gelirlerinin esas alınacağını ve gelirlerin giderleri karşılamaması halinde aradaki farkın, ilk olarak giderlerde indirim yapılması ya da yeni gelir kaynakları bulunması suretiyle giderilmeye çalışılacağını, buna rağmen denklik sağlanamaz ise, borçlanma yoluna gidilebileceğini hüküm altına almıştır.

Yukarıda yer verilen genel ifadelerden de görüleceği üzere, bütçe, belediyelerin hangi gelir kaynaklarını kullanarak hangi giderleri gerçekleştirmeyi planladığı ve sonuç olarak hangi aşamada olunduğu noktasında bilgi sağlayan bir araçtır. Bu doğrultuda Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı bütçe gelir ve gider gerçekleşmelerine aşağıda yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Gider Bütçesine İlişkin Tablo

Hesap Kodu	I	Gider Türleri	2017 Gerçekleşen	2018 Bütçe Tahmini	2018 Gerçekleşen
830	01	Personel Giderleri	88.378.448,96	90.696.000,00	104.022.992,53
830	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	14.229.982,20	14.2228.000,00	16.963.395,13
830	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	342.535.683,78	277.632.000,00	380.426.335,98
830	04	Faiz Giderleri	26.831.112,66	14.333.000,00	91.278.934,29
830	05	Cari Transferler	10.088.587,19	10.260.000,00	14.657.492,55
830	06	Sermaye Giderleri	351.042.007,85	264.351.000,00	560.146.780,55
830	07	Sermaye Transferleri	18.088.460,66	13.500.000,00	13.052.800,71
830	08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00
830	9	Yedek Ödenekler	0,00	65.000.000,00	0,00
Bütçe Giderleri Toplamı			851.194.283,30	750.000.000,00	1.180.548.731,74

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere mal ve hizmet alım giderleri, sermaye giderleri ve faiz giderleri kalemlerinde bütçe tahminlerinden oldukça büyük bir sapma yaşanmıştır. Bu durum, bütçe tahmini toplam tutarı ile gerçekleşme toplam tutarı arasında yaklaşık 430 milyon TL'lik fark oluşmasına neden olmuştur. Bu bağlamda 2018 yılında

ödenecek faiz gideri 14.333.000,00-TL öngörülmüşken bunun yaklaşık 6,5 katı gerçekleşme yaşanmıştır. Bu durum öngörülemeyen finansman ihtiyacını karşılarken kullanılan banka kredilerine ilişkin ödenen faizlerden (2018 yılı faiz oranlarının yüksekliği de göz önüne alınmalıdır) kaynaklanmıştır. Yine sermaye giderlerinde tahmine kıyasla yaklaşık 300 Milyon TL fazla gerçekleşme yaşandığı ve bunun en temel nedeninin asfalt harcamalarında yaşanan artış olduğu görülmüştür. Mal ve hizmet alım giderlerinde yaşanan artışın ise bütçede yaklaşık 7,5 milyon TL öngörülen ancak yaklaşık 37 milyon TL ile sonuçlanan temsil ve tanıtma giderleri kalemi ile tüketime yönelik mal ve malzeme kaleminde yaşanan yaklaşık 30 milyon TL'lik artıştan kaynaklandığı, buna rağmen 2017 yılı gerçekleşmesine nazaran mal ve hizmet alım giderleri tertibinde olağanüstü bir artışın olmadığı değerlendirilmiştir.

Tablo 2: Gelir Bütçesine İlişkin Tablo

Hesap Kodu	I	Gelirin Türü	2017 Gerçekleşen	2018 Bütçe Tahmini	2018 Gerçekleşen
800	01	Vergi Gelirleri	13.908.630.56	20.020.000,00	13.268.796,36
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	36.956.250,04	43.630.000,00	32.176.164,57
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	13.527.197,09	7.010.000,00	13.697.427,94
800	05	Diğer Gelirler	515.549.035,01	504.340.000,00	604.512.515,83
800	06	Sermaye Gelirleri	29.915.383,16	76.500.000,00	67.790.056,33
800	08	Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
		Borçlanma	205.184.578,82	100.000.000,00	414.450.809,57
810		Red ve İadeler (-)	(-) 4.944.422,53	(-) 1.500.000,00	- 22.060.283,43
Bütçe Gelirleri Toplamı			604.912.073,33	750.000.000,00	1.123.835.487,17

Yukarıda yer verilen tablodan da anlaşılacağı üzere, bütçe gelirlerinden vergi ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri kalemlerinde gerek ilgili yıl için tahmin edilen tutarların gerekse de 2017 yılı gerçekleşme tutarlarının altında kalındığı; buna karşın alınan bağış ve yardımlar kalemi ile diğer gelirler kaleminde 2017 yılı gerçekleşme tutarlarına kıyasla makul bir artışın gerçekleştiği görülmüştür. Bunun yanı sıra özellikle borçlanma kaleminde 100 milyon TL öngörülüp, 4 katı tutarda gerçekleşme yaşanması gerçekleşen giderler için gereken finansman ihtiyacından kaynaklanmıştır.

Yukarıdaki konulardan ayrı olarak Büyükşehir Belediyesine bağlı kamu idaresi ile Büyükşehir Belediyesinin sermaye ortağı olduğu şirketler şunlardır:

- Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (Bağlı Kuruluş)

www.balioglu.net

- Balıkesir Gayrimenkul Yatırım ve Gıda A.Ş
  - Balıkesir Toplu Taşıma A.Ş.
  - Balıkesir Toplu Konut A.Ş.
  - Balıkesir Otopark İşletmeleri Tic. Ltd. Şti.
- Balıkesir Pamukçu Termal Turizm ve Ticaret A.Ş.
- Balıkesir Tarım Ürünleri Anonim Şirketi

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda, muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemi olarak tanımlanmıştır. Yine yasal düzenlemelerde, muhasebe sistemi; mali işlemlerin yürütülmesinde, kaydedilmesinde ve raporlanmasında kullanılan hesap planları, defterler ve muhasebeleştirme süreçlerinin tamamı olarak ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanun'da, kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması ve tüm kaynakların muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerek mali saydamlığın ve gerekse de hesap verme sorumluluğunun sağlanabilmesi için zaruri görülmüştür.

Mezkûr Kanunda muhasebe sisteminin, karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği belirtilmiştir. Ayrıca kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı da hüküm altına alınmıştır.

Belediyelerin de arasında bulunduğu genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Gerek Resmi Gazete'de ve gerekse de Kurul'un internet sayfasında, rapor tarihimiz itibari ile otuz adet standart yayımlanmıştır. Söz konusu standartlar, belediyeler tarafından tutulacak muhasebe kayıtlarının ve hazırlanacak mali tabloların oluşturulmasında yol gösterici özelliği olan ve kayıtlar ile tabloların taşımaları gereken nitelikleri açıklayan son derece açık metinlerdir. Yine

genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, Kurul'un belirlediği ve yukarıda bahsi geçen standartlar esas alınarak hazırlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde yer almıştır. Bunun yanı sıra, belediyeler için; muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemeler yukarıdaki Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde, belediyelerin muhasebelerinin dönemsellik, belgelendirme, maliyet esası, tarafsızlık, süreklilik ve parayla ölçülme gibi kavramlara göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Yine mevzuatta, bir ekonomik değerin yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda bir belgeye dayanmak sureti ile muhasebeleştirileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilmesi gerektiğini ve böylece devlet muhasebe sisteminin, tahakkuk esaslı muhasebe sistemine dayandığını söylemek doğru olacaktır. Bunun yanı sıra, "*bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir*" denilmek sureti ile bütçe ile ilgili muhasebe kayıtlarında nakit esası sisteminin kullanıldığının da belirtilmesi yerinde olacaktır.

www.balioglu.net

Yukarıda genel hatları ile açıklanan belediye muhasebe sisteminin çıktıları, mali raporlardır. Mali raporlar, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlamak üzere muhasebe sistemleri üzerinden ortaya çıkartılan ürünlerdir.

Mali raporlama sonucunda kamu idarelerinin; kaynaklarının dağılımı ve kullanımı, faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığı, faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneği, mali durumu ve mali durumundaki değişiklikler, kaynaklarını bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıkları ve mali işlemlerinde saydam olup olmadıkları hakkında bilgi üretilir.

Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır. Bu manada, belediyeler için mali raporlama sonucunda yıllık dönemler itibarıyla

oluşturulması zorunlu olan temel mali tablolar bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu olmak üzere üç adet belirlenmiştir. Bunlardan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına raporumuz içinde yer verilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. *İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.*

www.balioglu.net

Görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standart ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standart ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bu kurumlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarih ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, mali ve mali olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Balıkesir Büyükşehir Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, kapsamında 2018-2019 İç Kontrol Eylem Planı hazırlanmış ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir . Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir. İç kontrol sistem ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu bağlamda İç Denetim Birimi oluşturulmuş olup iç denetçi kadrolarına atama yapılmıştır.

Ayrıca kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Yine kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup personel görev tanımları yapılmıştır.

www.balioglu.net

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış ve yine bu plan esas alınarak idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur. Yine kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış olup her yıl güncellenmektedir. Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri azaltmak için gerekli önlemler belirlenmiştir. En nihayetinde faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Hissedar Olunan Şirketlere Taahhüt Edilen ve Ödenen Sermaye Bilgisinin Bilançoda Hatalı Gösterilmesi

Büyükşehir Belediyesi tarafından hissedarı olduğu şirketlere yapılan sermaye aktarımlarının mali tablolarda eksik yer aldığı görülmüştür.

27/05/2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241-Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabının niteliğinin anlatıldığı 181 inci maddesine göre, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarlarının bu hesaba kaydedilmesi gerekmektedir. Yine mezkur Yönetmeliğin 247-Sermaye taahhütleri hesabının niteliğinin anlatıldığı 184 üncü maddesine göre mahalli idarelerin mal ve hizmet üreten kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için bu hesabın 241-Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı ile birlikte çalışması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Balıkesir Büyükşehir Belediyesinden alınan bilgilere göre, Belediyenin 7 şirkete toplam 49.683.508,00-TL'lik sermaye taahhüdünün bulunduğu, bu tutarın 47.341.446,04-TL'lik kısmının ödenmiş sermaye olup, 2.342.061,96-TL nin ise henüz ödenmediği anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve sermaye bilgilerine göre Balıkesir Büyükşehir Belediyesi bilançosunda 241-Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabında 49.683.508,00-TL bulunmalı ve bu hesabı düzenleyici karakter taşıyan 247-Sermaye taahhütleri hesabında ise 2.342.061,96-TL yer almalıdır. Hal böyle iken, ortak olunan şirketlere aktarılan sermaye tutarlarının izlendiği 241 nolu hesapta 33.978.649,32-TL'nin bulunduğu, 247 nolu hesabın ise İdare tarafından hiç kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların düzeltileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Satış Sözleşmesi Feshedilen Taşınmazın Hatalı Muhasebeleştirilmesi

06.06.2018 tarihinde gerçekleştirilen ihale sonucunda 35.750.000,00-TL'ye satışı gerçekleştirilen arsaya ilişkin yapılan muhasebe kaydında 250-Arsalar hesabının alacak ve buna mukabil 127-Diğer faaliyet alacakları hesabının ise borç çalıştırıldığı görülmüştür. Böylece söz konusu arsa muhasebe kayıtlarından çıkarılmış ve satış bedeli faaliyet alacağı olarak kaydedilmiştir.

Sözleşme bedelinin 21.450.000,00-TL'si idareye peşin olarak ödenmiş ancak daha sonraki süreçte alıcının sözleşme hükümlerini yerine getirememesi nedeni ile sözleşme feshedilmiş ve söz konusu tutar alıcıya geri ödenmek üzere emanet hesaplarına alınmıştır. Emanet hesaplarına alınan bu tutar karşılığında 250-Arsalar hesabının borç çalışması gerekirken, hatalı şekilde 127-Diğer faaliyet alacakları hesabının borç çalıştığı görülmüştür. Böylece iptal olan satış işlemi neticesinde, muhasebe kayıtlarına yeniden girmesi gereken arsanın, kayıtlara girmemiş olduğu ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 yılsonu bilançosunda 250-Arsalar hesabının 21.450.000,00-TL eksik ve 127-Diğer faaliyet alacakları hesabının da aynı tutarda fazla yer aldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Söz konusu muhasebe kayıtlarının düzeltildiği açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Gelecek Yıllarda Oluşacak Banka Faizlerinin Dönemsellik İlkesine Aykırı Bir Şekilde 2018 Yılında Gider Kaydı Yapılması

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 'Temel kavramlar' başlıklı 5 inci maddesinde dönemsellik ilkesi, her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanması olarak tanımlanmıştır.

Mezkûr Yönetmeliğin 'Borçlanma ve borçlanma maliyetleri' başlıklı 35 inci maddesinde, borçlanma maliyetlerinin ilgili oldukları dönemde gider, nakden veya mahsuben ödendikleri zaman ise bütçe gideri olarak kaydedileceği; 'Faiz giderleri ve faiz gelirleri' başlıklı 36 ncı maddesinde ise kamu idarelerinin yaptıkları borçlanmalar dolayısıyla tahakkuk eden faizlerin, ilgili oldukları dönemlere gider yazılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yine Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliğinin 481-Gider tahakkukları

hesabının niteliğinin anlatıldığı 338 inci maddesinde, 481 nolu hesabın tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hesabın kullanılmasında asıl amaç, muhasebenin temel kavramlarından olan "dönemsellik ilkesinin" bir gereği olarak faiz giderlerinin ilgili mali yıllara mâl edilmesidir. Kaldı ki, hesaba ilişkin işlemlerin anlatıldığı 339 uncu maddenin ikinci fıkrasında, mali borçlar için ay sonlarında hesaplanan ve sonraki dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz giderleri bu hesaba kaydedilir denilerek ay sonunda hesaplanan ve sonraki dönemlerde değil, doğrudan ödenen faiz giderlerinin 481 nolu hesapla ilişkilendirilemeyeceği açıkça belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalara rağmen Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin, 2018 yılında imzalanan kredi sözleşmeleri sonucunda oluşan tüm faiz giderini 2018 yılı faaliyet gideri olarak muhasebeleştirdiği ve bu suretle 18.476.286,86-TL'lik faaliyet giderini hatalı bir şekilde kaydettiği görülmüştür. Yine değişken faizli kredilerin sabit faize çevrilmesi sırasında, sonraki dönemleri ilgilendiren yaklaşık 100.000.000,00-TL'lik faiz giderinin de 2018 yılı faaliyet gideri olarak kayıtlara alındığı görülmüştür.

Sonuç olarak, henüz oluşmamış faiz giderlerinin 2018 yılında giderleştirilmesi nedeni ile faaliyet sonuçları tablosunda yer alan giderler hesabının çok yüksek tutarda hata içerdiği ve ayrıca bilançoda da var olmayan bir borç tutarının 481-Gider tahakkukları hesabında yer aldığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: 2018 Yılında Kullanılan Kredilerin Faiz Giderlerinin Hatalı Kaydına İlişkin Tablo

Kullanılan Kredi Tutarı	Toplam Faiz Tutarı	2018 Yılını İlgilendiren Faiz Gideri	Sonraki Dönemleri İlgilendiren Ancak 2018 Yılında Gider Kaydedilen Faiz Gideri (TL)
40.000.000,00	7.883.643,53	4.393.504,66	3.490.138,87
20.000.000,00	14.986.147,99	0,00	14.986.147,99
		Toplam Hatalı Gider Kaydı	**18.476.286,86**

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların düzeltildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin 2019 da yapıldığını belirtmişse de yapılan işlemin 2018 mali tablosundaki hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Malların Önceden Alınıp Ardından İhale Yapılması ve Bazı Malların Eksik Alınması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan denetimlerde bazı malların alımının yapılmasından sonra söz konusu işler için ihale düzenlendiği görülmüştür.

www.balioglu.net

1.) 2018/23788 İhale Kayıt Numaralı Diş Bakım Seti İhalesi Açısından İnceleme

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından pazarlık (21-f) usulü ile alımı gerçekleştirilen diş bakım seti ihalesinde önce malların alındığı daha sonra ise söz konusu alım için ihale yapıldığı ve söz konusu malların eksik olarak teslim alınmasına rağmen tam olarak teslim alınmış gibi muayene kabul komisyon raporu oluşturulduğu ve yükleniciye ödemenin eksiksiz yapıldığı görülmüştür.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesince 55.000 adet diş bakım setinin pazarlık usulü (21-f) ile alımı için 27.12.2017 tarihinde harcama talimatı verilerek söz konusu ürünlerin alımı için ihale süreci başlatılmıştır. Bu kapsamda 3 yükleniciden yaklaşık maliyet için teklif alınmış ve yaklaşık maliyet 144.866,67 TL olarak belirlenmiştir.

17.01.2018 tarihinde İdare tarafından 3 yükleniciye EKAP üzerinden doküman almaları ve teklif vermeleri için davet gönderilmiştir. Davette ihalenin 21-f pazarlık usulü ile 19.01.2018 tarihinde yapılacağı bu kapsamda 19.01.2018 saat 15.00'e kadar yüklenicilerin tekliflerini ulaştırmaları gerektiği belirtilmiştir.

19.01.2018 tarihinde yapılan ihalede davet edilen 3 yükleniciden sadece birisinin teklif verdiği ve ihalenin 132.000,00 TL bedelle söz konusu yüklenicinin üzerine bırakıldığı görülmüştür. Daha sonra ihale yetkilisi ve harcama yetkilisi olan Kültür ve Sosyal İşler

Dairesi Başkanı tarafından ihale komisyon kararı 22.01.2018 tarihinde onaylanmıştır.

İhale komisyon kararı onaylandıktan sonra kesinleşen ihale kararı 22.01.2018 tarihinde yükleniciye bildirilmiş ve yüklenici 23.01.2018 tarihinde sözleşmeye davet edilmiştir. Bunun üzerine 31.01.2018 tarihinde yüklenici ile sözleşme imzalanmıştır.

İdare tarafından söz konusu ürünlerin 14.02.2018 tarihinde yükleniciden eksiksiz bir şekilde teslim alındığına dair kontrol teşkilatı raporu ve mal alım kabul tutanağı düzenlenmiştir. Daha sonra ise yine aynı gün 55.000 adet diş bakım setinin taşınır çıkışlarının yapıldığına ilişkin evrak bazında düzenlemeler yapılmıştır.

Yapılan denetimlerde ihale kapsamında belirtilen ürünlerin ihale tarihinden daha önce teslim alındığı görülmüştür. Konuya ilişkin olarak Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığınca tarafımıza sunulan 17.01.2019 tarih ve 76976300-951.01.04-E.1310 sayılı yazıda şu hususlar belirtilmiştir;

*13/12/2017 tarih ve A 032338 seri nolu sevk irsaliyesi ile 18.000 adet (her bir kolide 250 adet olmak üzere 72 koli) ürünün İdareye sevk edildiği,

*21/12/2017 tarih ve A 032350 seri nolu sevk irsaliyesi ile 22.000 adet (yani 88 koli) ürünün sevk edildiği,

*25/12/2017 tarih ve A 0325351 seri nolu sevk irsaliyesi ile 12.000 adet (her bir kolide 250 adet olmak üzere 48 koli) ürünün İdareye sevk edildiği belirtilmiştir.

Öte yandan tarafımıza sunulan mezkûr yazıda her ne kadar sevk irsaliyeleri ile yukarıda belirtilen ürünlerin sevk edildiğine ilişkin sevk irsaliyeleri düzenlenmişse de sadece 21.12.2017 tarihli sevk irsaliyesi ile 32.500 adet (130 koli) ürünün teslim alındığı belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan olaylar bir arada değerlendirildiğinde İdare tarafından ihale tarihinden yaklaşık 1 ay önce ürünlerin alındığı ve sonrasında ihale yapıldığı açıktır. Ayrıca 55.000 adet olarak alımının yapıldığı iddia edilen ürünlerin 32.500 adet olarak teslim alındığı, 22.500 adet ürünün hiç teslim alınmadığı halde bu ürünler teslim alınmış ve 14.02.2018 tarihinde dağıtılmış gibi işlem tesis edildiği ve bedelini firmaya ödediği görülmüştür.

www.balioglu.net

2.) 2018/273142 İhale Kayıt Numaralı Balıkesirli Minik Efe Çocuk Dergisi Açısından İnceleme

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından pazarlık (21-f) usulü ile alımı yapılan Balıkesirli Minik Efe Çocuk Dergisi alım ihalesinde önce malların alındığı daha sonra ise söz konusu alım için ihale yapıldığı görülmüştür.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesince 60.000 adet Balıkesirli Minik Efe Çocuk Dergisinin pazarlık usulü ile alımı için 22.05.2018 tarihinde harcama talimatı verilerek söz konusu ürünlerin alımı için ihale süreci başlatılmıştır. Bu kapsamda 3 yükleniciden yaklaşık maliyet için teklif alınmış ve yaklaşık maliyet 225.000,00 TL olarak belirlenmiştir.

29.05.2018 tarihinde İdare tarafından 3 yükleniciye EKAP üzerinden doküman almaları ve teklif vermeleri için davet gönderilmiştir. Davette ihalenin 21-f pazarlık usulü ile 30.05.2018 tarihinde yapılacağı bu kapsamda 30.05.2018 saat 15.00'e kadar yüklenicilerin tekliflerini ulaştırmaları gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

30.05.2018 tarihinde yapılan ihalede davet edilen 3 yükleniciden sadece birisinin teklif verdiği ve ihalenin 220.200,00 TL bedelle söz konusu yüklenicinin üzerine bırakıldığı görülmüştür. Daha sonra ihale ve harcama yetkilisi olan Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı tarafından ihale komisyon kararı 30.05.2018 tarihinde onaylanmıştır.

İhale komisyon kararı onaylandıktan sonra kesinleşen ihale kararı yükleniciye bildirilmiş ve yüklenici 31.05.2018 tarihinde sözleşmeye davet edilmiştir. Bunun üzerine 01.06.2018 tarihinde yüklenici ile sözleşme imzalanmıştır.

İdare tarafından söz konusu ürünlerin 06.06.2018 tarihinde yükleniciden eksiksiz bir şekilde teslim alındığına dair kontrol teşkilatı raporu ve mal alım kabul tutanağı düzenlenmiştir. Daha sonra ise yine aynı gün 60.000 adet ürüne ilişkin taşınır çıkış kaydı yapılmış ve ürünlerin aynı gün çıkışlarının yapıldığına ilişkin evrak bazında düzenlemeler yapılmıştır.

Yapılan denetimlerde ihale kapsamında belirtilen ürünlerin ihale tarihinden daha önce teslim alındığı görülmüştür. Konuya ilişkin olarak Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığınca tarafımıza sunulan 05.02.2019 tarih ve 76976300-951.01.04-E.95/2477 sayılı yazı ekinde 28.05.2018 tarih ve A5 seri nolu sevk irsaliyesi ile ürünlerin 28.05.2018 tarihinde idareye sevklerinin gerçekleştirildiği görülmüştür. Söz konusu durumdan anlaşılacağı üzere

30.05.2018 tarihinde ihalesi yapılan mal alımına ilişkin ürünler 28.05.2018 tarihinde idareye sevki gerçekleştirilmiş olan ürünlerdir.

Yukarıda yer alan olaylar bir arada değerlendirildiğinde İdare tarafından ihale tarihinden önce ürünlerin alındığı, teslim alınan ürünler için daha sonra ihale yapıldığı açıktır.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *'Temel İlkeler'* başlıklı 5 inci maddesinde; *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur."* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun *'Yasak Fiil veya Davranışlar'* başlıklı 17 nci maddesinde; *"İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:*

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

(...)

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanunun Dördüncü Kısmında belirtilen hükümler uygulanır." hükümleri yer almaktadır.

Kanunun *'Görevlilerin Ceza Sorumluluğu'* başlıklı 60 ıncı maddesinde;

"İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulunduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

www.balioglu.net

(...)

5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır." hükümleri yer almaktadır.

Tüm bu hükümler bir arada değerlendirildiğinde ihalesi yapılan işte temel ilkelere aykırı hareket edilerek yasak fiil ve davranışlarda bulunulduğu görülmüştür. İdarenin yapacağı ihalelerde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun Temel ilkelerine uygun hareket etmesi ve ihale işlemleri ile ilgili olarak yasak fiil veya davranışlarda bulunulmaması gerekmektedir. Aksi takdirde Kanunun 60 ıncı maddesi gereğince görevlilerin ceza sorumluluğun doğacağı açıktır.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu konusu işin incelenmesi ve gerekli işlemlerin yapılması için evrakların Teftiş Kurulu Başkanlığına havale edildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Araç ve Ekipman Kiralama İhalelerinde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na ve 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye Aykırılıklar Olması

2018 yılında Kent Estetiği Dairesi Başkanlığı tarafından iki defa pazarlık usulü ve bir defa da açık ihale usulü ile gerçekleştirilen 2018/168928, 2018/333877, 2018/328226 kayıt numaralı 'Araç ve ekipman kiralama' ihalelerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen bazı temel ilkelere riayet edilmediği görülmüştür.

a) Rekabet ve Eşit Muamele İlkelerini Zedeleyen Durumların Varlığı

- 06.04.2018 tarihinde, davet yöntemi kullanılarak pazarlık usulü ile gerçekleştirilen ve yaklaşık maliyeti 3.845.066,40-TL olan 2018/168928 kayıt numaralı ihalenin 'ihale onay belgesi' ile 'ihale komisyonu kurulması kararı' ihale tarihinden yalnızca 1 gün önce, 05.04.2018 tarihinde imza altına alınmıştır. Söz konusu ihaleye ilişkin davetlerin de yine aynı tarihte yapıldığı ve tekliflerin hazırlanması için davetlilere yalnızca 1 günlük süre verildiği görülmüştür.

Yaklaşık maliyeti bu derece yüksek olan; içerisinde ekskavatör, traktör, binek araç, damperli kamyon, servis aracı, sulama tankeri ve ağaç sökme makinesi gibi farklı çeşitlerde

82 adet araç barındıran; bu 82 adet aracın her biri için ayrıntılı kriterlerin belirlendiği; ayrıca idari şartnamenin yedinci maddesi uyarınca teklif kapsamında sunulması gereken birçok belgenin var olduğu bir ihalede, davetlilere tekliflerini hazırlamaları için yalnızca 1 günlük süre verilmesi davetlilere eşit muamelede bulunulmadığının bir göstergesidir. Kaldı ki bu durum neticesinde ihaleye davet edilen 3 firmadan yalnızca biri bu ihaleye teklif sunmuş ve rekabetin sağlanmadığı bir ortamda söz konusu firma ihaleyi 3.410.598,00-TL bedelle kazanmıştır.

Denetim dönemimiz bağlamında, araç ve ekipman kiralama ihalelerinin üçüncüsü ve sonuncusu olan, açık ihale usulü ile gerçekleştirilen 2018/328226 kayıt numaralı ihalede, daha önceki iki ihalede istenmeyen 'kendi malı araç' şartı getirilmiş olduğu görülmüştür.

Söz konusu duruma, ihaleye katılımı ve rekabeti engelleyeceği gerekçesi ile 5 firmanın şikâyet ve bu süreci takiben 2 firmanın itirazen şikâyet başvurusunda bulunduğu ancak tüm şikâyet ve itirazen şikayetlerin usul eksikliği sebebi ile reddedildiği ve İdarece bu şikayetlerin hiç dikkate alınmadığı anlaşılmıştır. Bu bağlamda, ihale dokumanı alan 10 firmadan 9 unun ihaleye teklif sunmadığı ve sadece bir geçerli teklif sahibi olan yüklenicinin ihaleyi kazandığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Bu bağlamda Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 41'inci maddesinde, "*Makine, teçhizat ve ekipman için kendi malı olma şartının aranmaması esastır. Ancak idare, işin niteliğinin gerektirdiği hallerde, ihale konusu işin yapılabilmesi için adaya veya istekliye ait olmasını gerekli gördüğü makine, teçhizat ve diğer ekipmanı yeterlik kriteri olarak belirleyebilir*." denilerek, kendi malı olma kriterinin getirilebilmesi için işin niteliğinin bunu gerektirmesinin şart olduğu hüküm altına alınmıştır. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi, bu ihale ile aynı minvaldeki toplam 5 aylık diğer son iki ihalede bu şartın aranmamış olması işin niteliğinin böyle bir şartı gerektirmediğini ortaya koymaktadır.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ve mevzuat hükmü bir arada değerlendirildiğinde, ihaleye teklif sunmak noktasında 'kendi malı araç' şartının aranması rekabeti engellemiş ve tek geçerli teklif ile ihale sonuçlandırılmıştır. Oysa İdarenin, yukarıda bahsi geçen şikayetleri dikkate alarak düzenleyeceği bir zeyilname ile rekabet ortamının oluşmasını ve kaynakların etkin kullanılmasını sağlayabileceği değerlendirilmiştir.

b) Güvenilirlik İlkesini Zedeleyen Durumların Varlığı

- Pazarlık usulü ile gerçekleştirilen 2018/168928 kayıt numaralı ihaleye davet edilen iki

firmanın ortakları arasında amca-yeğen akrabalık ilişkisinin olduğu ve bu firmalardan birinin ihaleyi kazandığı, diğerinin ise dokuman dahi almadığı görülmüştür. Söz konusu durumun İdareye olan güveni sarstığı ve temel ilkelerden "güvenilirlik" ilkesini zedelediği değerlendirilmiştir.

- Pazarlık usulü ile gerçekleştirilen 2018/333877 kayıt numaralı ihaleye davet edilen iki firmanın ortakları arasında karı-koca akrabalık ilişkisinin olduğu ve bu firmalardan birinin ihaleyi kazandığı, diğerinin ise dokuman dahi almadığı görülmüştür. Yine bu iki firmanın bir önceki ihalede iş ortaklığı bünyesinde yüklenici oldukları bilinmesine rağmen söz konusu ihaleye ayrı ayrı davet edildikleri de tespit edilmiştir.

Ayrıca bu ihalede teklif vermeyen firmanın ortağı olan eşe ait başka bir firma, alt yüklenici olarak söz konusu işte çalışmıştır. Bu bağlamda, karı-koca ilişkisi bulunan kişiler ortağı oldukları ayrı firmalar üzerinden hem aynı ihaleye davet edilmiş ve hem de ihale sonrasında biri yüklenici diğeri alt yüklenici sıfatı ile işin yürütülmesi sürecinde görev almışlardır.

Söz konusu durumların, İdareye olan güveni sarstığı ve temel ilkelerden "güvenilirlik" ilkesini zedelediği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

c) İşlerin Yürütülmesi Sırasında Teknik Şartnamede Yer Alan Bazı Şartların Sağlanmaması

Gerek 2018/168928 kayıt numaralı ve gerekse de 2018/333877 kayıt numaralı 'Araç ve Ekipman' kiralama ihalelerine ilişkin teknik şartnameler incelendiğinde, her iki işin yürütülmesi aşamasında da araçlarda "taşıt takip sisteminin" olması zorunluluğu getirilmiştir. Buna rağmen yüklenici, işin sadece ilk birkaç gününde taşıt takip sistemine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmiş sonraki dönemler için bu takip sistemi devre dışı kalmıştır. Bu durum nedeni ile 82 aracın ihale dokümanına aykırı bir şekilde kullanılıp, kullanılmadığına ilişkin denetim yapılamamıştır. Ayrıca söz konusu eksikliğe rağmen eksiklikler konusunda uygulanacak yaptırımlara ilişkin düzenleme yapılmaması neticesinde İdare tarafından yükleniciye herhangi bir yaptırım uygulanmadığı da tespit edilmiştir.

d) Taşeron İşçi Uygulamasına Gidilmesi

2018/333877 kayıt numaralı ihaleye ilişkin teknik şartnamenin 'Çalıştırma esasları' başlıklı maddesinde, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye aykırı olarak personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapılması neticesinde 51 aracın her biri için en az 1

yardımcı personelin çalıştırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu ihale, 3 yıl için imzalanan ve taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi sırasında bitimine bir ay kala sözleşmesi feshedilmiş bulunan 2015/18548 kayıt numaralı 'Araç ve Ekipman' kiralanması ihalesinin devamı niteliğindedir. 2015/18548 kayıt numaralı bu ihale kapsamında çalışan taşeron personel, mevzuat hükümleri doğrultusunda Belediyenin şirketi bünyesine alınmış ve bu kişilerin, geçiş işlemi yapılmadan önceki ihale sözleşmesi kapsamındaki hizmetleri yürütmek üzere istihdam edileceği 696 sayılı KHK'da aynen belirtilmiştir.

Bununla birlikte, Balıkesir Büyükşehir Belediyesince 2015/18548 kayıt numaralı ihalenin devamı niteliğinde gerçekleştirilen ilk ihale olan 2018/168928 kayıt numaralı ihalede yukarıda bahsi geçen yardımcı personel çalıştırılmasına ilişkin herhangi bir düzenleme olmadığı, bu süreçte işlerin Belediye personeli eliyle yürütüldüğü ve işlerin aksadığına ilişkin herhangi bir belgenin de bulunmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, önceki ihaleler kapsamında bakıldığında, işlerin yürütülmesi için yeterli sayıda olduğu görülen ve Belediye şirketinde istihdam edilmeye başlayan personel tarafından yürütülmesi gereken işler için yeniden taşeron işçi uygulamasına gidilmesinin ve söz konusu taşeron işçiler için birim fiyat teklif cetvelinde bir satırın açılmamış olmasının hatalı bir uygulama olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli davranılacağı açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Organizasyon Hizmet Alım İşinde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun Temel İlkelerine Aykırı Hareket Edilmesi

2018/245625 ihale kayıt numaralı 'Geleneksel Sahne Gösterileri ve Çocuk Tiyatrosu Gösterimleri Organizasyon Hizmet Alım' işinde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerine aykırı uygulamalar görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *'Temel İlkeler'* başlıklı 5 inci maddesinde; *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında*

www.balioglu.net

karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü yer almaktadır.

17.05.2018 tarihinde saat 10.13'te EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu) üzerinden merkezi Beylikdüzü/İstanbul'da bulunan X Yapım Ltd. Şti, merkezi Büyükçekmece/İstanbul'da bulunan XX Yapım Ltd. Şti ve yine merkezi Balıkesir'de bulunan XXX Grup Danışmanlık Yapı Reklam Organizasyon Ltd. Şti'ne doküman alması ve ihaleye teklif vermesi için davet gönderilmiştir. Gönderilen davette aynı gün saat 14.00'te yani davetin gönderilmesinden 3 saat 47 dakika sonra işin ihalesinin yapılacağı belirtilmiştir.

Söz konusu işe ilişkin teknik şartname incelendiğinde 6 farklı oyunun sahneleneceği ve bu oyunlara ilişkin gerekli hazırlıkların yapılacağı belirtilmiştir. Yine işe ilişkin sözleşme tasarısında sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 1 (bir) gün içerisinde işe başlanacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *'Temel İlkeler'* başlıklı 5 inci maddesine aykırılıklar tespit edilmiştir. Şöyle ki;

www.balioglu.net

*İhtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri zedelenmiştir; çok önceden belirli olan bir tarih aralığında yapılacak organizasyon alımları için birkaç saat içerisinde ihale yapılması neticesinde iki istekli teklif dahi vermemiş ve rekabetin sağlanamadığı bir ortamda tek istekli kısa bir süre içerisinde ihale için teklif vermiş ve ihaleyi kazanmıştır.

*Güvenilirlik ve saydamlık ilkeleri zedelenmiştir; ihale kapsamında herhangi bir bilgisi olmayan istekli 3 saat 25 dakika içerisinde ihale için gerekli hazırlıkları yapıp teklif vererek ihaleyi kazanmıştır. Ayrıca ihaleyi kazanan söz konusu firmanın kazandığı birçok pazarlık (21-f) ihalesinde diğer iki isteklinin doküman almak için davet edildikleri ancak diğer ihalelerde (örneğin 2018-45323 ihale kayıt numaralı ihale) olduğu gibi teklif dahi vermedikleri görülmüştür. Bu durumlar hayatın olağan akışına uygun görülmemiş ve güvenilirlik ilkesinin zedelendiği değerlendirilmiştir.

*Eşit muamele ve rekabet ilkeleri zedelenmiştir; İdare tarafından organizasyon olarak değerlendirilebilecek ihalelere genellikle aynı isteklilerin davet edildiği, bu istekliler davet edilirken herhangi bir kriter gözetilmediği ve pazarlık (21-f) usulü ile yapılan ihalelerin hemen hemen tamamında aynı istekli tarafından teklif verilerek neticelendirildiği görülmüştür. Bunun sonucunda ise söz konusu işi yapma kapasitesine sahip diğer isteklilerin

ihaleye katılmasına engel olunarak eşit muamele ve rekabet ilkelerine aykırı hareket edilmiştir.

İdarelerin bu kanun kapsamında yapacakları ihalelerde temel ilkelere uygun olarak hareket etmeleri gerekmektedir. Bu kapsamda İdareler güvenilirliği, eşit muameleyi, rekabeti sağlamalıdır. Temel İlkelere aykırı hareket edildiği takdirde, Kanun'un *'Görevlilerin Ceza Sorumluluğu'* başlıklı 60 ıncı maddesinde belirtildiği gibi görevlilerin ceza sorumluluğu doğabilecektir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli davranılacağı açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: İdare Tarafından Yapılan Taşınmaz Kiralama İşleminde Rekabeti Engelleyici Hükümlere Yer Verilmesi

www.balioglu.net

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan denetimlerde Halı Saha ve Sosyal Tesis (Zemin+ 2 Katlı Bina (Soyunma odaları + Cafeterya + İdari Bina) Zemin + 1 Katlı Bina (Düğün Salonu ve Depo Alanı) 2 Adet Açık Düğün Salonu 1 Adet Fastfood, 2 Adet Halı Saha, 1 Adet Oto Yıkama) kiralama ihalesine ilişkin şartnamede rekabeti engelleyici hükümlere yer verilmiştir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun *'İlkeler'* başlıklı 2 nci maddesinde; *"Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır."* hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla İdareler bu kanuna göre yapacakları ihalelerde rekabeti sağlamak zorundadırlar.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından yukarıda belirtilen taşınmaz için 21.10.2010 tarihinde 5 yıl süreli bir ihale yapılmış ve bunun sonucunda kiracı ile 5 yıllık bir sözleşme imzalanmıştır. 5 yıllık kira süresinin dolmasının ardından ise taşınmazın kira süresi çeşitli gerekçelerle uzatılmış ve kiracı ihalesiz bir şekilde söz konusu taşınmazı kullanmaya devam etmiştir.

Söz konusu taşınmazın kiralanması için 28.11.2018 tarihinde yeniden ihale yapılmıştır. İhaleye ilişkin ilanın *'İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgeler'* başlıklı 4 üncü maddesinin (k) bendine; *"Halı Saha ve Sosyal Tesis (Zemin+2 Katlı Bina(Soyunma*

Odaları+Cafeterya+İdari Bina) Zemin+ 1 Katlı Bina (Düğün Salonu ve Depo Alanı), 2 Adet Açık Düğün Salonu, 1 Adet Fastfood, 2Adet Halı saha, 1 Adet Oto Yıkama) ihalesine katılacak olan yüklenicilerin en az 6 yıl süreli olmak üzere yukarıda belirtilen faaliyetleri yaptıklarına dair oda kayıt belgelerini sunmaları gerekmektedir." hükmü konulmuştur. İdare tarafından yapılan bir önceki ihalede böyle bir madde mevcut olmamasına rağmen yeni ihaleye böyle bir hüküm konularak, mevcut kiracı lehine rekabeti engelleyici işlem tesis edildiği değerlendirilmiştir.

Nitekim gerçekleştirilen ihalede sadece mevcut kiracı sıfatına haiz olan istekli teklif vermiş ve ihale tek teklif verildiği gerekçesiyle 29.11.2018 tarihinde iptal edilmiştir. Daha sonra encümen tarafından 26.12.2018 tarih ve 1373 sayılı karar ile taşınmazın mevcut kiracı tarafından yeni bir ihale yapılıncaya kadar kullanılması için karar alınmıştır.

İdare tarafından yapılacak kiralama ihalelerinde Kanun'un ilkelerine uygun olarak hareket edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla söz konusu taşınmazın rekabeti engelleyici hususlara yer verilmeden Kanun'a uygun bir şekilde ihale edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz tarafından yapılacak kiralama ihalelerinde Kanun'un ilkelerine uygun olarak hareket edilmesine dikkat edilecektir." denilerek bulgumuza iştirak edilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: BASKİ Tarafından Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Takip Edilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 'Çevre temizlik vergisi' başlıklı Mükerrer 44 üncü maddesinde; konutlara ait çevre temizlik vergisinin su tüketim miktarı esas alınarak hesaplanacağı, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk edeceği ve su tüketim bedeli ile birlikte su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edileceği belirtilmiştir.

Mezkûr maddenin 9 uncu fıkrasında; su ve kanalizasyon idarelerinin, konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu vergiye ilişkin gecikme zamlarının yüzde yirmisini münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyükşehir belediyesi hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktaracakları hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca tahsil ettiği bu vergiyi yukarıda belirtilen süre içinde ilgili büyükşehir belediyesine yatırmayan idarelerden, bu tutarların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de yine aynı maddede ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi BASKİ tarafından tahsil edilecek ve bu verginin %20 si tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar Büyükşehir Belediyesine yatırılacak ve süresi içinde yatırılmayan vergi için BASKİ'ye yönelik olarak 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Bu kapsamda Balıkesir Büyükşehir Belediyesi hesaplarının incelenmesi neticesinde, BASKİ tarafından sadece 2018 yılı Ocak ve Mart aylarına ilişkin toplam 321.685,92-TL ÇTV pay aktarımının yapıldığı, kalan 10 ay için ise herhangi bir aktarımda bulunulmadığı görülmüştür. Büyükşehir Belediyesinin söz konusu payların tahsili için 6183 sayılı Kanun kapsamında gerekli adımları atması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Bağlı idareleri olan BASKİ ile söz konusu ÇTV paylarının aktarımı için gerekli yazışmaların yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını ve yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Bazı İlçe Belediyeleri Tarafından Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Takip Edilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 'Çevre temizlik vergisi' başlıklı Mükerrer 44 üncü maddesinde, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin her yılın ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı ve emlak vergisinin taksit sürelerinde belediyelere ödeneceği belirtildikten sonra büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen bu çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar büyükşehir belediyelerine aktaracakları hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca tahsil ettiği bu vergiyi yukarıda belirtilen süre içinde ilgili büyükşehir belediyesine yatırmayan idarelerden, bu tutarların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil

Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de yine aynı maddede ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, işyeri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi ilgili ilçe belediyesince tahsil edilecek ve bu verginin %20 si tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar büyükşehir belediyesine yatırılacak ve süresi içinde yatırılmayan vergi için ilçe belediyeleri hakkında 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Bu kapsamda Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin 2018 yılı hesabının incelenmesinde, Çevre Temizlik Vergisi payı olarak üç ilçe belediyesince yaklaşık 90.000,00-TL'nin Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'ne gönderildiği geri kalan on sekiz ilçe belediyesinin ise tahakkuk ve tahsilat durumunun belirsiz olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede örneklem yolu ile seçilerek tarafımızca bilgi alınan üç ilçe belediyesinden 2018 yılı için yaklaşık 800.000,00-TL'lik ÇTV payının Büyükşehir Belediyesine aktarılması gerekirken aktarılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Çevre temizlik vergisi paylarının ilçe belediyelerince süresi içinde yatırılması ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin de bahsi geçen paylara ilişkin tahakkuk ve tahsil süreçlerini yasal yetkileri çerçevesinde takip etmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; İlçe belediyeleri ile söz konusu ÇTV paylarının aktarımı için gerekli yazışmaların yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını ve yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: İlçe Belediyelerince Gönderilmesi Gereken Otopark Bedellerinin Takip Edilmemesi

Büyükşehir ilçe belediyelerince, parselinde otopark ihtiyacı karşılanmayan yapıların sahiplerinden Otopark Yönetmeliği hükümlerine göre 'otopark bedeli' adı altında bir gelir tahsil edilmektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 'Belediyeler arası hizmet ilişkileri ve koordinasyon' başlıklı 27 nci maddesinin son paragrafında; "*İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkrada belirtilen amaç dışında kullanılamaz.*" denilerek, ilçe belediyeleri tarafından toplanan 'otopark bedellerinin' otopark inşasında kullanılmak üzere Büyükşehir Belediyelerine gönderilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan inceleme ve yazışmalar sonucunda, Altıeylül ve Bandırma ilçe belediyelerinin tahsil ettiği yaklaşık 3.000.000,00-TL'lik otopark bedelini Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'ne göndermediği görülmüştür. Bu durum faaliyet sonuçları tablosundaki gelir hesabının olduğundan düşük görülmesine neden olmuştur.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Otopark Bedeli" olarak ilçe belediyelerince tahsil edilen gelirlerin Büyükşehir Belediyesine aktarılması hususunda gerekli işlemlerin başlatıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını ve yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Muayene Kabul İşlemlerinin Etkin Bir Şekilde Gerçekleştirilmemesi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından 2018 yılı içerisinde yapılan alımların bazılarında muayene kabul işlemlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının, ihaleler sonucunda teslim aldıkları mallar için gerçekleştirilecek muayene ve kabul işlemlerinde uygulanacak esas ve usulleri düzenleyen ve 19.12.2002 tarih ve 24968 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik'in

'İlkeler' başlıklı 5 inci maddesinde; satın alınan malların, yüklenici tarafından idareye teslimi gerçekleşmedikçe muayene ve kabul işlemlerinin yapılamayacağı belirtilmiştir. Yine Yönetmeliğin *'Kabul'* başlıklı 25 inci maddesinde; sözleşme konusu malların denetim, muayene ve testleri tamamlandıktan sonra, komisyonun olumlu raporunun İdare tarafından kabul edilmesini takiben, ödemeye ilişkin belgelerin düzenlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yine söz konusu kanun kapsamında teslim alınan hizmet alımları için uygulanacak usul ve esasları düzenleyen ve aynı tarih ve sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hizmet Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik'in *'İlkeler'* başlıklı 4 üncü maddesinde; taahhüt konusu hizmet yerine getirilmedikçe muayene ve kabul işlemlerinin yapılamayacağı belirtilmiştir. Yönetmeliğin kabule ilişkin hükümlerini düzenleyen 8, 9, 10 ve 11 inci maddelerinde kabul işlemleri için sözleşme konusu işin tamamlanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hükümlere rağmen aşağıda bazıları örneklendirilen mal ve hizmetlerin sözleşme ve şartnameye uygun olmaması nedeniyle kabullerinin yapılmaması gerekirken kabul edildikleri görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 4: Sözleşme Ve Şartnameye Uygun Olmaması Nedeniyle Kabulü Yapılmaması Gerektiği Halde Yapılan İşler Listesi

Yevmiye No	İşin Adı	İşin Bedeli	Muayene Kabul Yapılmasına Engel Husus
2137	500 Adet Dekoratif Lamba Alımı	64.900,00 TL	Ürünlerin teknik şartnameye uygun olmaması ve kaç adet alındığının tespit edilememesi.
17364	Mavi Bayrak Çevre Bilinçlendirme Etkinliğinde Jeneratör Kiralama İşi	17.700,00 TL	İş kapsamında kullanılacak olan 4 jeneratörün kiralanmamasına ve teslim alınmamasına rağmen kabulünün ve ödemesinin yapılması.
3545	Dağıtılmak Üzere Diş Bakım Seti Alımı	142.560,00 TL	55.000 adet teslim alınması gereken diş bakım setlerinden 32.500 teslim adet alınması. Toplam 22.500 eksik ürün olmasına rağmen 55.000 adet olarak kabul yapılması.
9401, 9405 ve 9406	Etnospor Festivalinde Keşkek, Höşmerim ve Susurluk Tostu Dağıtılması İşleri (Kısımlara bölme şeklinde 3 farklı iş)	227.386,00 TL	Kısımlara bölünen ve doğrudan temin yöntemiyle yapılan 3 farklı iş için etkinlik alanına hiç götürülmeyen ve teknik şartnamede belirtilen toplam 15.000 adet sandalye ve 1.500 adet masa için 5 günlük süre boyunca kira ödenmesi.
23955	24 Kasım Öğretmenler Günü Münasebetiyle İl Genelindeki Öğretmenlere Tebrik Kartı Dağıtılması İşi	53.100,00 TL	Teknik şartnameye göre 15.000 öğretmene dağıtılması gereken tebrik zarflarının toplam 342 kişi veya kuruma dağıtılması. Bazı okul, kurum veya öğretmenlere hiç zarf teslim edilmemesi buna rağmen kabul işlemlerinin ve ödemesinin yapılması.

Kamu idaresi cevabında; İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatına İlişkin İşveren Sigorta Prim Payının Ödenmemesi

Belediye'de çalışan ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan sözleşmeli personele ödenen sosyal denge tazminatlarının sigorta primine tabi tutulmadığı ve bu suretle ilgili tazminatlara ilişkin işveren sigorta prim paylarının Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmediği tespit edilmiştir.

Mezkûr Kanunda hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olacakları belirtilmiştir. Sözleşmeli personel de ilgili bende göre sigortalı sayılmaktadır.

www.balioglu.net

Kanun'un 'Prime esas kazançlar' başlıklı 80 inci maddesinde sözleşmeli personele ödenen ücret, prim, ikramiye gibi kalemlerin sigorta primine esas kazanca dâhil edileceği belirtilmiştir.

Yine Kanun'un 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, sözleşmeli personelin sigorta primine esas kazancına dâhil edilmeyecek istisnalar sayılmış ve bahsi geçen istisnalar arasında sosyal denge tazminatlarının yer almadığı görülmüştür. İlgili fıkranın (c) bendinde, belirtilen istisnalar dışındaki tüm ödemelerin ve ayni yardım yerine geçmek üzere yapılacak nakdi ödemelerin prime esas kazanca tabi tutulacağı, diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnaların bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, Belediye'de çalışan sözleşmeli personele, yetkili sendika ile imzalanan sözleşmeye binaen ödenen sosyal denge tazminatının sigorta primine tabi tutulması ve bu ödemelere ilişkin işveren paylarının SGK'ya ödenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak yukarıda anlatılan hatadan dolayı 2018 yılı faaliyet sonuçları tablosunda yer alan giderler hesabının yaklaşık 420.000,00-TL eksik olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Sözleşmeli personelin işçi statüsünde olmadığı, bu kişilerin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılması gerektiği belirtilmiştir. Yine cevapta, Sosyal denge tazminatlarının ek ödeme mahiyetinde olduğu ve "Mahalli İdare Sözleşmeli Personel Ücret Tavanları" konulu Hazine ve Maliye Bakanlığı Genelgelerinde ek ödemelerin prime tabi tutulmayacağının belirtildiği açıklanmıştır.

Sonuç olarak İçişleri Bakanlığının 31.10.2005 tarih ve B050MAH0710001/11493 sayılı Genelgesi'nin 7'nci maddesinde, "*5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin beşinci fıkrasında, sözleşmeli personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edileceklere ilişkin esas ve usulleri düzenleyen 06.06.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 10 uncu ve 11 nci maddelerinden ise, sözleşmeli personelin 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olacakları anlaşılmaktadır. Bu itibarla, yapılacak sözleşmelerde, sözleşmeli personelin Sosyal Sigortalar Kurumu dışında bir sosyal güvenlik kuruluşu ile ilişkilendirilmesi yönünde herhangi bir hükme yer verilmeyecektir.*" denilerek belediye sözleşmeli personelinin, eskiden 506 sayılı Kanuna ve değişen düzenleme neticesinde 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak sigortalı olacağı belirtilmiştir. Nitekim Balıkesir Büyükşehir Belediyesi sözleşmeli personelinin SGK prim kesintileri incelendiğinde de bu minvalde işlem yapıldığı görülmüştür. Bu nedenle kamu idaresi cevabında yer verilen "bu kişilerin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılması gerektiği" iddiası yerinde görülmemiştir.

Sözleşmeli personele ödenen sosyal denge tazminatının "Mahalli İdare Sözleşmeli Personel Ücret Tavanları" konulu Hazine ve Maliye Bakanlığı Genelgelerinde yer alan, ek ödemelerin SGK primine tabi olmadığı hükmüne binaen prime tabi tutulmadığı belirtilmişse de, söz konusu genelgelerde bahsedilen 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre ödenen ek ödemelerdir ve aynı Kararnamenin ek 15'inci maddesine dayanılarak ödenen bulgu konusu sosyal denge tazminatları ile alakası

www.balioglu.net

bulunmamaktadır. Nitekim Sayıştay Temyiz Kurulu Kararlarında (08.03.2016 tarih ve 41625 tutanak no) da "*375 sayılı KHK'nın ek 15'inci maddesine istinaden belediyelerde yıllık sözleşmeyle istihdam edilen sözleşmeli personele ödenecek sosyal denge tazminatları üzerinden de, bu ödemeler üzerinden sigorta prim kesintisi yapılmayacağına ilişkin herhangi bir Kanun hükmü bulunmadığından, sigorta prim kesintisi yapılması gerekmektedir.*" denilerek, söz konusu ödemelerin sigorta primine tabi tutulması gerektiği açıklanmıştır.

Bu itibarla, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 10: Otopark Bedellerinin Amacı Dışında Kullanılması

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 27 nci maddesinde; imar mevzuatı uyarınca büyükşehir ilçe belediyelerce otoparkla ilgili olarak elde edilen gelirlerin büyükşehir belediyesine aktarılacağı, büyükşehir belediyelerinin bu geliri otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanacağı ve söz konusu gelirlerin başka amaçlarla kullanılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen düzenlemelere rağmen, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi otopark hesabında bulunan paraların cari ödemeler için kullanıldığı görülmüştür. Bu minvalde, 24.906 numaralı yevmiye ile 929.000-TL'nin otopark bedellerinin tutulduğu banka hesaplarından, cari harcamalarda kullanılan banka hesaplarına aktarıldığı ve oradan çeşitli ödemelerin finansmanında kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu konusu işin incelenmesi ve gerekli işlemlerin yapılması için evrakların Teftiş Kurulu Başkanlığına havale edildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Ortak Hizmet Projelerinin, Tek Bir Meclis Kararına Dayanılarak Yapılması

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 'Diğer kuruluşlarla' ilişkiler başlıklı 75 inci maddesinde; belediyelerin, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda dernek ve vakıflarla ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hükümden de anlaşılacağı

üzere; belediyeler, görev ve sorumluluk alanına giren konularda, bir dernek veya vakıfla ortak hizmet projesi gerçekleştireceği zaman söz konusu projeyi meclislerine sunacak ve buradan alınacak olumlu karar üzerine anlaşma yapılarak proje yürütülecektir. Burada amaç, yapılacak her bir ortak hizmet projesinin konusu, yükümlülükleri ve yararı hakkında belediyelerin karar organı olan belediye meclislerinin bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat ve açıklamalara rağmen, 2018 yılında Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ile bazı dernek ve vakıflar tarafından birlikte gerçekleştirilen ortak hizmet projeleri için Büyükşehir Belediye Meclisinden tek ve genel bir karar alındığı ve bu kararda yapılacak projelerin konusu, yükümlülükleri veya yararı hakkında hiçbir ifadeye yer verilmediği görülmüştür. Böylece meclisin doğrudan kararı olmaksızın ortak hizmet projelerine girişildiği ve bunun da yukarıdaki mevzuat düzenlemesine aykırı olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli davranılacağı açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 12: Mal Alımlarında Mevzuatta Belirtilen Sınırın Uygun Görüş Alınmaksızın Aşılması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan denetimlerde parasal limitler dâhilinde yapılan alımların yıllık toplamının İdarenin bütçesine bu amaçla koyduğu ödeneğin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmaksızın aştığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *'İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar'* başlıklı 62 nci maddesinde, *"Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."* hükmü yer almaktadır. Söz konusu hüküm gereğince İdarelerin doğrudan temin ve pazarlık usulü ile parasal limitler dahilinde yapacakları alımlarda bu amaçla bütçelerine koydukları ödeneklerin %10'unu Kurulun izni olmadıkça aşamayacakları açıktır.

Ancak Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nde aşağıda ayrıntılı hesabı yapıldığı üzere 2018 yılında parasal limitler dahilinde yapılan mal alımlarında bu amaçla koyulan ödeneklerin

%10'unun aşıldığı görülmüştür. (Not: Özel Kalem tarafından yapılan tüm alımlar parasal limitler dahilinde kabul edilmiştir.)

Görevlilerin 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 60'ıncı maddesi gereğince sorumluluklarının doğmaması için söz konusu kurallara riayet etmeleri gerekmektedir.

Tablo 5: Mal Alımlarında Mevzuatta Öngörülen Sınırın Aşılması Hesabına İlişkin Tablo

Bütçeye Konulan Ödenek	22/d Alımı	21/f Alımı	Özel Kalem Bütün Ödeneği	Özel Kalem Bütün Alımları	Özel Kalem Hariç Ödenek	Özel Kalem Hariç Alımlar	Oran
99.241.410,00 TL	22.952.716,17 TL	3.714.306,41 TL	4.100.000,00 TL	6.828.703,35 TL	95.141.400,00 TL	19.838.319,20 TL	**%20,86**

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli davranılacağı açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 13: Taşınır Kayıtlarının Yapılmaması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan denetimlerde Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı'na ait bazı taşınırların taşınır kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 'Taşınırların Kaydı' başlıklı 12 inci maddesinde; *"Kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır."* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr yönetmeliğin 'Kayıt zamanı, Kayıt Değeri ve Değer Tespit Komisyonu' başlıklı 13 üncü maddesinde; *"Taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş (...) kaydedilir.*

(2) Giriş ve çıkış kayıtları Taşınır İşlem Fişine dayanılarak yapılır. Giriş ve çıkış kayıtlarında;

a) Satın alma suretiyle edinme ve değer artırıcı değişiklik hallerinde maliyet bedeli,

b) Bedelsiz devir, kullanılamaz hale gelme, yok olma ve hurdaya ayrılma hallerinde

kayıtlı değeri,

c) Bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırlarda; bağış ve yardımda bulunan tarafından ispat edici bir belge ile değeri belirtilmiş ise bu değer, belli bir değeri yoksa değer tespit komisyonunca belirlenen değer, esas alınır." hükümleri yer almaktadır.

Yapılan denetimlerde Yaygın Eğitim ve Konservatuvar Şube Müdürlüğü'ne bağlı olan Kadın Sanat ve Yaşam Merkezi'nde yer alan ve aşağıda bazıları örneklendirilen taşınırların hangi usulle hangi tarihte edinildikleri tespit edilememiş olup taşınır kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

*1 Adet 180X190 Yönetici Masası

*24 Adet Yeşil Gri Sandalye

*1 Adet 350X160X70 Toplantı Masası

*46 Adet Konferans Koltuğu

*1 Adet 200X75X70 Konferans Salonu Sahne Masası

*24 Adet Şövale

Kamu idaresi cevabında; Söz konusu taşınırların 05/02/2019 tarih ve 335235-36 sayılı Taşınır İşlem Fişi ile kayıtlara alındığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Bazı Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan denetimlerde özellikle Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığınca yapılan bazı alımların parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek ihale yerine doğrudan temin (22-d) yöntemiyle edinildiği görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 'Temel İlkeler' başlıklı 5 inci maddesinde açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu; diğer usullerin kanunda belirtilen durumlarda kullanılabileceği; ayrıca İdarelerin yapacakları alımlarda rekabeti sağlamaları gerektiği belirtilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin *'Temel İlkeler'* başlıklı 4 üncü maddesinde; *"Eşik değerlerin veya parasal limitlerin altında kalmak ya da bu Yönetmelikte*

www.balioglu.net

yer alan diğer hükümlerin uygulanmasından kaçınmak amacıyla hizmet alımları kısımlara bölünemez." hükmü yer almaktadır.

İdare'de yapılan incelemelerde aşağıda örneklendirilen bazı alımların ihale yoluyla temini yerine parasal limitlerin altında kalmak amacıyla doğrudan temin yöntemiyle edinildiği görülmüştür. Söz konusu durum mevzuat hükümleri ile çelişmektedir.

Tablo 6: Parasal Limitlerin Altında Kalmak Amacıyla Doğrudan Teminle Yapılan Örnek Alım İşleri Listesi

Bölünen İş No	Ödeme Emri No	Ödeme Emri Tarihi	İşin Adı	İşin Bedeli	Bölünen İşlerin Toplam Bedeli
1	22726	23.11.2018	Bigadiç Pilav Dağıtım	70.200,00 TL	**140.400,00 TL**
	23090	29.11.2018	Savaştepe Pilav Dağıtım	70.200,00 TL	
2	23098	29.11.2018	Edremit Aşure Dağıtım	70.800,00 TL	**212.400,00 TL**
	23102	29.11.2018	Zağnospaşa Aşure Dağıtım	70.800,00 TL	
	23105	29.11.2018	Bandırma Aşure Dağıtım	70.800,00 TL	
3	9401	17.05.2018	Etnospor Kültür Festivalinde Keşkek Yapımı Ve Dağıtım Hizmeti Alımı	76.995,00 TL	**227.386,00 TL**
	9405	17.05.2018	Etnospor Kültür Festivalinde Yöresel Balıkesir Höşmerimi Dağıtım Hizmeti Alımı	73.750,00 TL	
	9406	17.05.2018	Etnospor Kültür Festivali Kapsamında Yöresel Balıkesir Susurluk Ayranı Ve Tostu Yapımı Ve Dağıtım Hizmeti Alımı	76.641,00 TL	

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli davranılacağı açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 15: Bazı Hizmet Alımlarında, Hizmet İfa Edilmeden Ödemede Bulunulması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin, bazı ulusal gazetelerden almış olduğu ilan yayımlama hizmetlerinde, henüz hizmet gerçekleştirilmeden ilgili firmaya ödeme yapıldığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 'Giderin gerçekleştirilmesi' başlıklı 33 üncü maddesinde "*Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir."* denilmektedir. Yine mezkur Kanun'un 'Kamu zararı' başlıklı 71'inci maddesinde; "*mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması*" kamu zararının belirlenmesine esas alınacak durumlar arasında sayılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de görüldüğü üzere, belediye bütçesinden bir hizmete ilişkin ödeme yapılabilmesi için söz konusu hizmetin gerçekleştirilmiş olması ve bu duruma ilişkin belgelerin düzenlenmiş olması gerekir.

www.balioglu.net

Balıkesir Büyükşehir Belediyesinde yapılan denetimler sırasında, ulusal gazetelere ilan vermek amacıyla yapılan doğrudan teminlere ilişkin ödemelerin, henüz ilan hizmeti alınmadan ve toplu halde gerçekleştirildiği görülmüştür.

Örneğin, bir ilan yayımlama işine ilişkin 05.01.2018 tarihinde imzalanan sözleşmenin 'Yükümlülükler' başlıklı 3 üncü maddesinde, 2018 yılında ramazan ve kurban bayramlarında tam sayfa ilan verileceği hüküm altına alınmış ve 'Faturalandırma ve ödemeler' başlıklı 6 ncı maddesinde ise "*Sözleşme bedeli olan KDV dâhil 134.520,00-TL toplu olarak faturalandırılacak (...). Sözleşme bedeli 2018 yılı şubat ayı içerisinde ödenecektir*" denilmiştir. Bu doğrultuda, haziran ve ağustos aylarında yapılacak hizmet için şubat ayında ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu durumun; mevzuata aykırı olduğu, ileriki dönemde hizmetin ifa edilmemesi halinde kamu zararına sebebiyet verebileceği ve hizmetin gerçekleştirilmesi noktasında Belediyenin elini zayıflatacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli davranılacağı açıklanmıştır.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Tüketim Malzemelerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının niteliğini açıklayan 115 inci maddesinde; kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, mamul, ticari mal gibi faaliyet dönemi içinde tüketilecek varlıkların izlenmesi için bu hesabın kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Hesabın işleyişi ise ilgili Yönetmeliğin bir sonraki maddesinde açıklanmış ve satın alınan ilk madde ve malzemelerin ilk olarak maliyet bedelleri ile bu hesaba borç kaydedileceği; tüketilmek amacıyla ilgili birimlere verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemelerin ise bu hesaba alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Mevzuat hükümlerinden de görüleceği üzere, burada bir süreç söz konusudur. Belediye, satın aldığı tüketim malzemelerini 150 hesaba borç kaydedecek ve taşınır mal yönetmeliği hükümleri çerçevesinde bu malzemeleri ambarına alacaktır. Daha sonra bu malzemeler ilgili birimlere kullanılmak üzere verildikçe, verilen malzeme kadar tutarın 150 hesaptan çıkışı ise bu hesaba alacak kaydı yapılarak sağlanacaktır.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin muhasebe işlemlerinin incelenmesi neticesinde, tüketim malzemelerine ilişkin kayıtların yukarıda bahsedilen sürece uygun tutulmadığı; satın alınan tüm malzemelerin aynı yevmiye kaydı üzerinde hem 150 hesaba borç hem de 150 hesaba alacak kaydedildiği; bu nedenle ilgili malzemelerden stokta bulunanların dahi, yılsonu bilançosunda görülmediği tespit edilmiştir.

Tablo 7: İlk Madde ve Malzeme Hesabına Aynı Yevmiye Kaydı İle Giren ve Çıkan Mal Alımına İlişkin Örnekler

Yevmiye Numarası	Alım Konusu Malzeme	Tutar (TL)
997	USB Bellek Alımı	63.720,00
1399	Ajanda, Kalem Ve Kupa Bardak	200.600,00
1435	Termos Bardak	42.480,00
2137	Dekoratif Lamba	64.900,00
21312	Merhaba Bebek Hediye Paketi	484.685,00

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği muhasebe kayıtlarında gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin '990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı' başlıklı 475 inci maddesinde; 990 numaralı hesabın, belediye bilançosunda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Hesabın işleyişine ilişkin ise kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990 numaralı hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarda yer verilen mevzuat hükmüne rağmen Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından kiraya verilen büfeler, düğün salonu ve spor alanları için ilgili hesabın kullanılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak 990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabının kullanılmaması nedeni ile İdarenin kiraya verdiği taşınmazının bulunup, bulunmadığı bilgisine bilanço üzerinden ulaşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Faiz Gelirlerinden Kesilen Vergilerin Bütçe Gideri Yapılmaması

Vadeli mevduat hesabına işleyen faiz gelirleri üzerinden yapılan vergi kesintilerinin, faaliyet gideri yapılmasına rağmen bütçe gideri yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 830-Bütçe giderleri hesabının niteliğinin anlatıldığı 392 nci maddesinde; 830 nolu hesabın bütçe kanunları ve diğer kanunların verdiği yetkiye dayanılarak nakden veya mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmış ve takip eden maddede ise bütçe gideri

www.balioglu.net

olarak tahakkuk ettirilen tutarların bir taraftan 630-Giderler Hesabına borç, ödenmesi gereken tutarlar ile kesintilerin ilgili hesaplara alacak kaydedilirken diğer taraftan da bütçe gideri olarak muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne rağmen, Balıkesir Büyükşehir Belediyesine ait vadeli mevduat hesaplarına faiz geliri tahakkuk ettiği ve bu tahakkuk sırasında faiz gelirine ilişkin vergilerin 630.3.4.3.1 alt kodu ile faaliyet gideri olarak muhasebeleştirildiği ve fakat söz konusu faaliyet giderinin 830 Bütçe Gideri hesabında takibinin yapılmadığı görülmüştür. Bu sebeple 2018 yılı bütçe giderleri hesabının olması gereken tutardan 653.130,80-TL daha düşük olarak kayıtlarda yer aldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgumuza iştirak edildiği ve belirtilen hususların düzeltildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 Yıl Sonu Bilançosu

AKTİF		2017 YILI	2018 YILI	PASİF		2017 YILI	2018 YILI
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**251.262.664,77**	**223.815.880,45**	**3**	**KISA VADELİ. Y.K**	**299.213.954,91**	**588.701.544,01**
10	Hazır Değerler	113.331.473,69	42.587.883,16	30	Kısa V İç Mali Borçlar	93.711.598,18	231.539.117,75
11	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0,00	0,00	31	Kısa V Dış Mali Borçlar	0,00	0,00
12	Faaliyet Alacakları	21.094.195,31	46.196.844,78	32	Faaliyet Borçları	120.711.068,44	146.075.538,95
13	Kurum Alacakları	114.509.835,27	131.819.655,38	33	Emanet Yb. Kaynaklar	28.659.148,89	36.788.385,18
14	Diğer Alacaklar	327.859,54	428.283,42	34	Alınan Avanslar	0,00	0,00
15	Stoklar	0,00	0,00	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	5.946.922,13	45.856.930,12
16	Ön Ödemeler	1.745.338,11	2.046.566,04	37	Borç/Gider Karşılıkları	117.080,07	2.077.817,07
18	Gelecek Aylara Ait Giderler	0,00	0,00	38	Gelecek A.A. Gelirler ve Gider Tahakkukları	50.068.137,20	126.363.754,94
19	Diğer Dönen Varlıklar	253.962,85	736.647,17	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00	0,00
2	**DURAN VARLIKLAR**	**1.448.878.675,19**	**1.956.766.691,32**	**4**	**UZUN VADELI Y.K.**	**451.512.318,87**	**776.123.917,64**
21	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0,00	0,00	40	Uzun V İç Mali Borçlar	333.923.133,52	544.074.063,89
22	Faaliyet Alacakları	4.979.925,75	9.173.861,75	41	Uzun V Dış Mali Borçlar	0,00	0,00
23	Kurum Alacakları	0,00	0,00	42	Faaliyet Borçları	0,00	0,00
24	Mali Duran Varlıklar	85.601.825,66	98.725.686,37	43	Diğer Borçlar	0,00	0,00
25	Maddi Duran Varlıklar	1.358.296.923,78	1.848.867.143,20	44	Alınan Avanslar	0,00	0,00
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	0,00	47	Borç/ Gider Karşılıkları	38.676.236,88	42.616.634,09
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00	0,00	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tah.	78.912.948,47	189.433.219,66
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00	0,00	49	Diğer Uzun V.Y.K	0,00	0,00
				5	**OZ KAYNAKLAR**	**949.415.066,18**	**815.757.110,12**
				50	Net Değer/Sermaye	635.151.351,79	653.867.232,75
				51	Değer Hareketleri	0,00	0,00
				57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	375.945.165,73	375.945.165,73
				58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0,00	61.681.451,34
				59	Dönem Faaliyet Sonuçları	61.681.451,34	152.373.837,02
AKTİF TOPLAMI:		**1.700.141.339,96**	**2.180.582.571,77**	**PASİF TOPLAMI:**		**1.700.141.339,96**	**2.180.582.571,77**

BÜTÇE NOTLARI			
9	**NAZIM HESAPLAR**	**516.206.102,02**	**327.910.517,26**
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H.	140.892.440,10	207.831.620,64
92	Taahhüt Hesapları	375.313.661,92	120.078.896,62
94	Değerli Kağıt Ve Özel Tahakkuk Hesapları	0,00	0,00
99	Diğer Nazım Hesaplar	0,00	0,00

www.balioglu.net

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yrd. Hesap Kodu	GİDERİN TÜRÜ	GELİRİN TÜRÜ	TUTAR (2017)	TUTAR (2018)
630	**GİDERLER HESABI**			**642.463.699,03**	**828.170.561,64**
630	1	Personel Giderleri		86.176.324,00	109.924.126,74
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		14.229.982,20	16.963.395,13
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri		288.280.958,59	319.675.635,66
630	4	Faiz Giderleri		156.234.167,96	278.215.031,20
630	5	Cari Transferler		10.088.587,19	14.657.492,55
630	7	Sermaye Transferleri		3.217.044,23	528.940,00
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri		0,00	0,00
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		2.273.659,69	3.881.800,85
630	13	Amortisman Giderleri		20.230.684,06	25.150.010,85
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri		46.055.838,71	55.087.587,52
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler		0,00	0,00
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklı Giderler		0,00	0,00
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler		9.193.857,44	4,086.541,14
630	99	Diğer Giderler		6.482.594,96	0,00
600			**GELİRLER HESABI**	**580.782.247,69**	**675.796.724,62**
600	1		Vergi Gelirleri	17.191.955,30	18.278.748,60
600	3		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.518.980,82	38.483.460,48
600	4		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	10.315.649,81	13.505.241,22
600	5		Diğer Gelirler	515.755.661,76	605.529.274,32
600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00
630	25		Kamu İdarelerinden Bedelsiz Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,00	0,00
GİDERLER TOPLAMI:				**642.463.699,03**	**828.170.561,64**
GELİRLER TOPLAMI:				**580.782.247,69**	**675.796.724,62**
FAALİYET SONUCU:				**(-) 61.681.451,34**	**(-) 152.373.837,02**

www.balioglu.net

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
15 Temmuz Milli İrade Bayramı Münasebeti İle Bakanlar Kurulu Kararıyla Ücretsiz Olması Gereken Toplu Taşıma İçin Büyükşehir Belediye Bütçesinden Belediye Şirketine Ödeme Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Satın Alınan Tüketim Malzemelerinin Henüz Tüketilmeden Muhasebe Kayıtlarından Çıkarılarak Giderleştirilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı raporunun; "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde 16 nolu bulgu ile konu yapıldı. Denetimi zorlaştırdığı açık olduğu için ikinci defa yazılmasına gerek duyuldu
Bazı Ödeme Belgelerinde Muhasebe Yetkilisinin İmzasının Bulunmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	İncelemelerimiz esnasında bu durumla karşılaşılması
İlçe Belediyelerince Toplanması Gereken	2017	Kısmen	Belediye

www.balioglu.net

Katı Atıkların Büyükşehir Belediyesi Tarafından Toplanması		Yerine Getirildi	tarafından ilçe belediyelerin çöplerinin toplanması işinden büyük ölçüde vazgeçilmeye başlandığından bulgu yapılmamıştır.
Yıllara Sari Bazı Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Ödenek Programı Hazırlanmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Ödenek Programı yapılmaya başlandığından bulgu yapılmamıştır.
Mali Hüküm İçeren Bazı Yönetmeliklerin Sayıştay'ın İstişari Görüşü Alınmadan Uygulamaya Konulması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Birçok yönetmelik, mali yönü olmasa da Sayıştaya gönderilmeye başlandı
Kurum Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında İzlenmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı raporunun; "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde 17 nolu Bulgu ile konu yapılmıştır.
Büyükşehir Belediyesi Tarafından	2017	Tam Olarak	Borç verme

www.balioglu.net

Burhaniye, Susurluk İlçe Belediyelerine ve Balıkesir Gayrimenkul Yatırım A.Ş' ye Borç Verilmesi		Yerine Getirildi	işlemi görülmedi ancak geri ödemeler yapılıyor
Otopark Yönetmeliğine Göre İlçe Belediyelerince Otopark Gelirlerinden Büyükşehir Belediyelerine Aktarılması Gereken Tutarların Tam Olarak Aktarılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde 7 nolu bulgu ile konu yapılmıştır.
Bazı Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	En azından satılacak olanların önce envanterinin yapıldığı görüldüğü için bulgu yapılmamıştır

www.balioglu.net

www.balioglu.net

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **48**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **48**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **49**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **49**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **50**

6. **DENETİM BULGULARI** **52**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri 50
Tablo 2: Kriterleri Sağlamayan Göstergelere İlişkin Tablo 52
Tablo 3: Performans Programında Yer Aldığı Halde Faaliyet Raporunda Yer Verilmeyen Performans Hedef ve Göstergeler 59
Tablo 4: Hedefi Aşan Gerçekleşmeleri Gösterir Tablo 61

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Yer Verilen Bazı Performans Göstergelerinin Gerekli Kriterleri Sağlamaması

2. Stratejik Planda Kaynak Tahminine İlişkin Bilgiye Yer Verilmemesi

3. Stratejik Planda Bazı Temel Soruların Cevaplarının Yer Almaması

4. Maliyetlendirme Aşamasında Genel Yönetim Giderlerine Yer Verilmemesi

5. Performans Programında Yer Aldığı Halde Faaliyet Raporunda Yer Verilmeyen Performans Hedef ve Göstergelerinin Olması

6. 2018 Yılı Faaliyet Raporunda, Performans Programında Yer Alan Hedefin Üzerinde Gerçekleştirilen Bazı Faaliyetler İçin Sapmaların Nedenlerine Raporda Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Plan
- 2018 yılı Performans Programı
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Dört ana başlık altında yapılan denetimlerden elde edilen belge, bilgi ve bulgular çerçevesinde;

Kamu İdaresinin 2015 – 2019 dönemine ait Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı ile 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve bu dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı, sunum ve içerik itibariyle ise ilgili dokümanların mevzuatta öngörülen bazı hususları karşılamadığı görülmüştür.

Kurumun, Faaliyet Raporu'nda yer alan bazı gerçekleşme rakamlarına nasıl ulaşıldığını gösterecek sağlıklı bir veri kayıt sistemine sahip olmaması sebebiyle ilgili raporda sunulan gerçekleşmeye ilişkin verilerin güvenilirliğini test etmek mümkün değildir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve

işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

www.balioglu.net

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

Denetim kriteri	**Tanımı**
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda;

Kurum, 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan'ını zamanında hazırlayarak, "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini yerine getirmiştir. Ancak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre Stratejik Plan'da yer alması gereken bazı unsurların bulunmaması nedeniyle "sunum" kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Kamu İdaresi, Stratejik Plan'da misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 18 stratejik alan, 22 stratejik amaç ve 82 stratejik hedef belirlemiştir. Bu bağlamda, stratejik alanların yalnızca daire başkanlığı kriteri göz önüne alınarak oluşturulduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi, 2018 yılına ilişkin Performans Programını zamanında hazırlayarak, "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini yerine getirmiştir. Ancak Performans Programı Hazırlama Rehberine göre Performans Programında yer alması gereken maliyetlendirme tablosunda bazı eksiklikler olması nedeni ile "sunum" kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Bunun yanı sıra, performans programında, stratejik plandaki hedefler ile tamamen aynı performans hedef ve göstergelerinin belirlendiği ve bu suretle performans programı için tekraren "ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma" kriterleri anlamında değerlendirme yapılmamıştır.

Kurum, 2018 yılı Faaliyet Raporu'nu zamanında hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini yerine getirmiştir. Ancak, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e göre idarenin planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmayı ele alması ve bu sapmaların nedenlerini açıklaması gerekmekte iken Belediyenin bu sapmaları açıklayan nedenlerinin bir kısmının inandırıcı ve ikna edici olmaması sebebiyle "geçerlilik/ ikna edicilik" kriteri kısmen yerine getirilmiştir.

www.balioglu.net

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi kapsamında; uygun bir veri kayıt sisteminin olmamasından ötürü değerlendirme yapmak mümkün değildir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmelere göre, stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu hazırlanırken mevzuatta öngörülen şekil ve sunuma ilişkin kriterler konusunda daha özenli olunması ve faaliyet sonuçlarının sağlıklı bir şekilde elde edilerek değerlendirilebilmesi için uygun bir veri kayıt sisteminin kurulması gerektiği görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Verilen Bazı Performans Göstergelerinin Gerekli Kriterleri Sağlamaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda, "*Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir.*" ifadelerine yer verildikten sonra; hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gerektiği ve performans göstergelerinin gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılacağı belirtilmiştir.

Buradan da anlaşılacağı üzere, performans göstergeleri, kamu idarelerince hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığını ya da bu hedeflere ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır. Bu tanımdan hareket edilecek olursa, söz konusu göstergeler ile hedef arasında sıkı bağ olması gerektiği, bu göstergelerin hedefi ölçülebilir hale getirmek üzere belirlendiği ve anlaşılır ve iyi tanımlanmış olması gerektiği açıktır.

Öte yandan, kurumların kanuni görev olarak yapmak zorunda olduğu bazı görevlerinde Planda hedef ve gösterge olarak belirlendiği görülmüştür.

Bu bağlamda Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin Stratejik Planında yer alan göstergelerin "İlgililik", "Ölçülebilirlik", "İyi Tanımlanma" ve "Mevzuat görevi" kriterleri açısından yapılan değerlendirme sonucunda ulaşılan sonuçlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Kriterleri Sağlamayan Göstergelere İlişkin Tablo

Kod	Alan/Amaç/Hedef/Gösterge	İlgililk	Ölçülebilirlik	İyi Tanımlanma	Mevzuat Görevi
S. Alan 1	Bilgi İşlem				
A1	Büyükşehir Belediyesinin İletişim Hizmetlerini Güvenli Ve Sağlıklı Bir Şekilde Gerçekleştirmek				
H7.	Büyükşehir Bilgi İşlem Sistemlerinde Kullanılan Yazılım Ve Donanımların Bakım Anlaşmalarının Yapılması				

www.balioglu.net

G 1	Bakım Anlaşmalarının Süresi 1 yıl		Anlaşma süresinin 1 yıl olmasının, göstergenin ve hedefin amaca ne denli hizmet ettiğini ölçmek için anlamsız olduğu değerlendirilmiştir.		
H8.	**Bilgi İşlem Dairesi Bünyesinde Destek Elemanı Olan Şirket Personeli İstihdamı**				
G 1	Personel Sözleşmelerinin Süresi 1 yıl		Sözleşme süresinin 1 yıl olması, göstergenin ve hedefin amaca ne denli hizmet ettiğini ölçmek için anlamsızdır.		
S. Alan 2	**Çevre Koruma ve Kontrol**				
A1	**Kara Deniz Ve Hava Kirliliğinin Azaltılması Ve Balıkesir İli Doğal Çevresinin Korunması**				
H1.	**Atık Yönetimi Faaliyetlerinin Geliştirilmesi**				
G 3	Atıklardan Enerji Etmeye Yönelik Projelerin Yapılması (%) 20-40-60-80-100			Projeler tabirinden, birden fazla projeden bahsedildiği anlaşılmasına rağmen, ölçüm için verilen yüzdelik dilimlerin tek bir projeden bahsediliyor gibi belirlenmesi	
G 4	Atıklardan Biyogaz Elde Edilerek Enerji Üretilmesi (%) 0-0-20-35-50		Örneğin 3. yıl bu enerji üretiminin %20 olacağı belirtilmiş ancak neyin yüzde 20 si olduğu anlaşılamamıştır.		
G 6	Rüzgardan Enerji Elde Edilmesi (Toplam Adet) 0-0-1-1-1		Örneğin 3. yıl bu enerji elde ediminin 1 adet olacağı belirtilmiş, enerji elde edimi adet ile nasıl ölçülür.		
G 7	Evsel Katı Atıkların Mevzuata Uygun Şekilde Bertarafının Sağlanması (%) 20-30-45-55-65				Mevzuat Görevi, %100 beklenir
H2	**Ruhsat İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Gerçekleştirilmesi**				
G1	Ruhsat Başvurularının Değerlendirilmesi (%) 50-60-75-85-100				Mevzuat Görevi, %100 beklenir
H3	**Kurumsal İşleyişin Sürdürülmesi**				
G4	Kalifiye Personel Sayısının Artırılması (Adet) 5 10 15 17 20			Kalifiye tabiri izaha muhtaçtır.	
S. Alan 3	**Destek Hizmetleri**				
A2	**Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının Gerek Personel Gerekse İşsel Donanım Olarak Yeterli Hale Gelmesini Sağlamak.**				
H3	**Birimlerden Gelecek İhale Taleplerini Sonuçlandırmak**				
G1	EKAP Girişi İşlemlerini Yapmak (%) 70 100				Mevzuat Görevi, %100 beklenir.
S. Alan 4	**Emlak ve İstimlak**				

www.balioglu.net

A1	**Belediye Taşınmazlarından İmar Planı İçinde Olanların İmar Planına Göre Parselasyon Planlarının Yapılması Ve İmar Planındaki Kullanım Amacına Uygun Olarak Belediye Gelirlerinin Arttırılması, İmar Planı İçinde Umumi Hizmetlere Ayrılan Alanlardaki Maliye Hazinesine Ait Parsellerin 3194 Sayılı İmar Kanununun 11. Md. Göre Terklerinin Yapılarak Yöre Halkının Hizmetine Sunulması**			Ayrıntıya kaçılmış ve kısa-öz olmaktan uzaklaşılmıştır	
S. Alan 5	**Fen İşleri**				
A1	**Balıkesir İli Altyapı Eksikliklerini Gidererek Kent Yaşam Kalitesini Artırmak**				
H1.	**Kazı Ruhsatı İşlemlerinin Etkinleştirilmesi**				
G1	Kazı Ruhsatı Başvuru Oranı (%) 80-90-95-95-95			İlgili oranın nasıl belirleneceği anlaşılamamıştır.	
H2	**Kent Genelinde Enerji Verimliliğini Yükselterek Enerji Maliyetlerini Düşürmek**				
G1	Enerji Ve Aydınlatma İşlemlerinde Gerçekleştirilen Hizmet Alım Sayısı	Bu sayının az veya çok olmasının enerji maliyetini düşürmekle ilgisi kurulamamıştır.			
S. Alan 6	**Hukuk Müşavirliği**				
A1	**Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Aleyhine Açılan Dava Ve Yapılan İcra Takipleri İle İdaremiz Tarafından Çeşitli Kurum Ve Kişilere Karşı Açılan Davalar Ve Yapılan İcra Takiplerini En İyi Şekilde Sonuçlandırmak Ve İdaremizi Temsil Etmek**				
H1.	**İdaremizin Hukuk Kuralları Çerçevesinde En İyi Şekilde Hizmet Etmesi Ve İdaremizin Hukuksal Açıdan Gerek Yasal Organlarda Ve Gerekse Diğer Kurumlara Karşı En İyi Şekilde Savunulması**				
G1	Karşılanan Mahkeme Harç Ve Gider Tutarı (%) 100-100-100-100-100				Yapılmaması düşünülemez
S. Alan 11	**Kültür ve Sosyal İşler**				
A1	**Katılımcılığı Esas Alarak Balıkesir'i Kültürel Ve Sportif Cazibe Merkezi Yapmak Ve Kentin Sosyo-Ekonomik Gelişimine Katkıda Bulunmak**				
H7.	**Sportif Faaliyetleri Kent Geneline Yayarak, Halkımıza Benimsetmek**				
G1	Sportif Faaliyetlerimize Katılanlara Yapılan Sporlarla İlgili Teorik Bilgi Verilme Oranı 100		Ölçümü yapılamaz		
S. Alan 12	**Özel Kalem**				
A1	**Büyükşehir Belediye Başkanlığı Makamının Her Düzeyde En Şekilde Temsilini Sağlamak Ve Faaliyetlerin Organizasyonunu Gerçekleştirmek**				
H3	**Büyükşehir Belediyesi Başkanlık Makamı Temsil Etmek**				
G1	Gerçekleştirme Oranı 100		Ölçümü yapılamaz		
S. Alan 13	**Sağlık ve Sosyal Hizmetler**				

www.balioglu.net

A1	**Topluma Duyarlı Belediyecilik Anlayışı Çerçevesinde Balıkesir Sağlık Ve Sosyal Hizmetler Konularında Ulusal Standartları Yakalamasını Ve Aşmasını Sağlamak**				
H2	**Toplum Sağlığının Korunmasını Desteklemek**				
G1	Hizmet Alımı Yapılan Araç Kiralama Adedi	Kiralanan araç adeti ile hedef arasında bağ kurulamamıştır			
S. Alan 15	**Yazı İşleri**				
A1	**Etkin, Verimli Ve Kaliteli Hizmet Üretimi İçin Kurumsal Yapının Geliştirilmesi**				
H3	**Meclis Encümen Çalışmalarının Yürütülmesini Sağlamak**				
G1	Meclis Üyelerinin Huzur Hakkı Ücretlerinin Ödenmesi (%) 100				Mevzuat Görevi
G2	Encümen Üyelerinin Huzur Hakkı Ücretlerinin Ödenmesi				Mevzuat Görevi
S. Alan 16	**Zabıta**				
A1	**5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanununda Belirtildiği Üzere "Kent Ve Toplum Yaşamının Esenlik, Huzur, Sağlık Ve Düzenin" Sağlanması.**				
H2	**Kent Ve Toplum Yaşamının Esenlik, Huzur, Sağlık Ve Düzeninin Korunmasına Yönelik Denetleme Faaliyetleri Gerçekleştirmek**				
G1	Kamu Kuruluş Ve Sivil Toplum Kuruluşları İle Ortaklaşa Yapılan Denetim Gerçekleşme Oranı 100		Yapılan denetim dendiği için her halde %100 olacaktır.		
H3	**Toplumsal Bilgilendirme Çalışmaları Gerçekleştirmek**				
G1	Zabıta trafik hizmetleri ve okul servisleri hakkında Bilgilendirme İşlemi Gerçekleşme Oranı (100)		Bilgilendirme yapıldıktan sonra hesaplanacak bu oran da her halde %100 olacaktır.		
S. Alan 17	**Mali Hizmetler**				
A1	**Mali Kaynaklarımızı Ve Varlıklarımızı Kesintisiz Hizmet Anlayışı İle Yöneterek Sürdürülebilir Bir Mali Yapı Oluşturmak**				
H3	**Belediye Hizmetlerine Yönelik Mali Disiplinin Sağlanması**				
G1	Hazırlanan Performans Programı Sayısı 1-1-1-1-1				Mevzuat Görevi
G2	Hazırlanan Faaliyet Raporu Sayısı 1-1-1-1-1				Mevzuat Görevi
S. Alan 18	**İnsan Kaynakları**				
A1	**Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynaklarının Kurum İlkelerine Uygun Olarak Yönetilmesi Ve Optimum Faydanın Sağlanması**				
H1.	**Personele İlişkin Özlük İşlemlerinin Mevzuata Uygun Ve Zamanında Gerçekleştirilmesi**				
G1	Terfi İşlemlerinin Zamanında Gerçekleştirme Oranı (100)				Mevzuat Görevi
G1	İntibak Taleplerinin Zamanında Gerçekleştirme Oranı (100)				Mevzuat Görevi
H2	**Eğitim İhtiyaçlarını Belirlemek Ve Düzenlenecek Hizmet İçi Eğitimlerle Gidermek**				

www.balioglu.net

G1	Kişisel Eğitim İhtiyaçlarını Belirlemek 2-2-2-2-2			Bunu belirlemek için her yıl 2 tane ne yapılacak anlaşılmamıştır.	
G2	Meslek, Eğitim İhtiyaçlarını Belirlemek 2-2-2-2-2-2			Bunu belirlemek için her yıl 2 tane ne yapılacak anlaşılmamıştır.	

Kamu idaresi cevabında; Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı hazırlama çalışmalarına başlandığı ve bulguda belirtilen husus dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Kaynak Tahminine İlişkin Bilgiye Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Stratejik Planların Hazırlanması" başlıklı 9'uncu maddesine göre, stratejik planların "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna" uygun olarak hazırlanması gerekmektedir.

İlgili Kılavuzda; toplam maliyetlerin, elde edilecek kaynaklarla karşılaştırılması gerektiği ve bu karşılaştırmanın yapılabilmesi için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceğinin tahmin edilmesi gerektiği belirtilmiş ve bu amaçla idareler tarafından yararlanılabilecek bir "Kaynak tablosu" şablonu dahi hazırlanmıştır.

Yukarıda yer verilen yönlendirici düzenlemeye karşın Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planında belirlenmiş bulunan maliyetlerin karşılanmasına dönük olarak herhangi bir kaynak tahmininde bulunulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı hazırlama çalışmalarına başlandığı ve bulguda belirtilen husus dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek denetimlerde takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Stratejik Planda Bazı Temel Soruların Cevaplarının Yer Almaması

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Stratejik Planların Hazırlanması" başlıklı 9'uncu maddesine göre, stratejik planların "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna" uygun olarak hazırlanması gerekmektedir.

İlgili Kılavuzda, Stratejik Planların "Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi" başlığı altında aşağıda örneklerine yer verilen bazı temel soruların cevaplarını içerecek şekilde hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır.

"*Yasal Yükümlükler ve Mevzuat Analizi Aşamasında Cevaplandırılması Gereken Temel Sorular;*

- *Yasal yükümlülükler açısından bakıldığında kuruluş tarafından üretilen mal ve hizmetlerin kapsamı nedir? Bunlardan faydalananlar kimlerdir?*
- *Kuruluş tarafından sunulan hizmetlerin nitelik ve niceliğine ilişkin ne gibi hükümler vardır?*
- *Kuruluşun organizasyonuna, çalışma usullerine ve iş süreçlerine ilişkin hangi düzenlemeler bulunmaktadır?*
- *Kuruluşun diğer kamu ve özel sektör kuruluşları ile ilişkilerini düzenleyen hükümler nelerdir?*
- *Kuruluşun (varsa) mevcut misyonu yasal yükümlülüklerini içermekte midir?*
- *Yasal yükümlülükler ile kuruluşun yürütmekte olduğu program ve faaliyetler arasındaki bağlantı nedir?"*

Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planı incelendiğinde, Stratejik Planın ilgili kılavuzda belirtilen temel soruların bazılarını karşılayamadığı tespit edilmiştir. Stratejik Planın "Yasal Yükümlülükler" bölümünde yalnızca, 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Görev ve yetkiler" ile ilgili maddelerine ve diğer ilgili mevzuatın ise yalnızca isimlerine yer verildiği görülmüştür.

Bu bağlamda örneğin, "*Kuruluşun diğer kamu ve özel sektör kuruluşları ile ilişkilerini düzenleyen hükümler nelerdir?"* ve "*Yasal yükümlülükler ile kuruluşun yürütmekte olduğu program ve faaliyetler arasındaki bağlantı nedir?"* sorularının cevabına stratejik planda rastlanamamıştır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı hazırlama çalışmalarına başlandığı ve bulguda belirtilen husus dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek denetimlerde takip edilecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 4: Maliyetlendirme Aşamasında Genel Yönetim Giderlerine Yer Verilmemesi

Performans Programı Hazırlama Rehberinde, Genel yönetim gideri "*faaliyetler ile doğrudan ilişkilendirilemeyen ve faaliyet maliyetlerine dahil edilemeyen giderlerdir*" şeklinde tanımlanmıştır. Bu bağlamda en azından üst yönetimin maaşları veya meclis üyesi huzur hakları gibi giderlerin "Genel yönetim giderleri" olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı Performans Programında yer alan maliyetlendirme tabloları incelendiğinde, fiili duruma uygun olmayacak şekilde tüm gider kalemlerinin faaliyetlerle ilişkilendirildiği görülmüş ve bu nedenle İdare'de herhangi bir "Genel yönetim gideri" yapılmıyormuş gibi bir durum ortaya çıkmıştır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonraki Performans Programının hazırlanması sürecinde, bulguda belirtilen hususun dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek denetimlerde takip edilecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 5: Performans Programında Yer Aldığı Halde Faaliyet Raporunda Yer Verilmeyen Performans Hedef ve Göstergelerinin Olması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucunda, Stratejik Planda gerçekleştirilmesi planlanan bazı hedeflere Performans Programı ve Faaliyet Raporunda yer verilmediği görülmüştür. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinde, performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans

programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verileceği belirtilmektedir. Bu bağlamda, Performans Programında yer aldığı halde, Faaliyet Raporunda yer verilmeyen performans hedef ve göstergelerine dair örnekler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Performans Programında Yer Aldığı Halde Faaliyet Raporunda Yer Verilmeyen Performans Hedef ve Göstergeler

Stratejik Alan 1: Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	
A1	**Büyükşehir Belediyesinin İletişim Hizmetlerini Güvenli Ve Sağlıklı Bir Şekilde Gerçekleştirmek**
H1	Büyükşehir Belediyesinin Alt Yapısını Güçlendirme
H2	Parklarda Güvenliğin Sağlanmasına Katkıda Bulunmak
H3	Merkez İle İlçelerin Güvenli İnternet Bağlantısının Sağlanması
H4	Yazılımların Güncel Tutulması
H5	Arşive Erişimin Güvenli Ve Kolay Ulaşımın Sağlanması
H6	Büyükşehir Bünyesinde Güvenli Çıktı Alınması
H7	Büyükşehir Bilgi İşlem Sistemlerinde Kullanılan Yazılım Ve Donanımların Bakım Anlaşmaları
H8	Bilgi İşlem Dairesi Bünyesinde Destek Elemanı Olan Şirket Personeli İstihdamı
Stratejik Alan 3: Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	
A2	**Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının Gerek Personel Gerekse İşsel Donanım Olarak Yeterli Hale Gelmesini Sağlamak**
H3	Birimlerden Gelecek İhale Taleplerini Sonuçlandırmak
Stratejik Alan 4: Etüt ve Projeler Daire Başkanlığı	
A1	**Sahil ve çevreyi koruyup kontrol Ederek, sahil ulaşımını etkin şekilde sağlayıp, sahil çevresinin olumsuz yönde etkileyecek unsurları yok ederek, sağlıklı, temiz, yaşanabilir bir sahil bandı oluşmasını sağlamak.**
H1	Balıkesir Büyükşehir Belediyesi sorumluluk alanında bulunan plajların temizlenmesi, rekreasyon çalışmasını yapmak.
H2	Kıyı Master Planı ile İmar ve Kıyı Kanunlarına uygun olarak Hâlihazır harita, jeolojik etüt, imar planı ve imar planı uygulamasını yapmak, yaptırmak.
H3	Sahil Atık yönetimi faaliyetlerinin geliştirilmesi
H4	Suyolu taşıtları ile toplu taşıma sistemlerinin sürekli faal, temiz, konforlu ve düzenli sefer yapmalarını sağlamak için gerekli denetimleri yaparak tedbirleri almak, liman iskelelerin onarımını, sökümü yapmak.
Stratejik Alan 5: Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı	
A1	**Belediye Taşınmazlarından İmar Planı İçinde Olanların İmar Planına Göre Parselasyon Planlarının Yapılması ve İmar Planındaki Kullanım Amacına Uygun Olarak Belediye Gelirlerinin Arttırılması, İmar Planı İçinde Umumi Hizmetlere Ayrılan Alanlardaki Maliye Hazinesine Ait Parsellerin 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 11'inci Maddesine Göre Terklerinin Yapılarak Yöre Halkının Hizmetine Sunulması**
H1	İstimlak Çalışmalarında Artan İvme İle Başarı Sağlamak, İş Verimini Yükseltmek
Stratejik Alan 10: İtfaiye Daire Başkanlığı	
A1	**Balıkesir İl Genelinde İtfaiyenin Etkinliğini Artırmak**
H1	Hizmet Binalarını İtfaiye Standartlarına Uygun Hale Getirmek
H2	Donanımlı ve Teknolojik Bir İtfaiye Oluşturmak

www.balioglu.net

H3	Ulusal ve Uluslararası Kuruluşlar ile İşbirlikleri Geliştirerek Yangından Korunma ve Hazırlanma Konusunda Bilinç Düzeyini Yükseltmek
Stratejik Alan 13: Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı	
A1	**Katılımcılığı Esas Alarak Balıkesir'i Kültürel ve Sportif Cazibe Merkezi Yapmak ve Kentin Sosyo-Ekonomik Gelişimine Katkıda Bulunmak**
H4	Kardeş Şehir İlişkilerinin Etkinleştirilmesini Sağlamak
H5	Kent Konseyi Çalışmalarını Etkinleştirerek Önerilerin Değerlendirilmesini Sağlamak
H8	İlimizde İstihdamın Artırılmasına Yönelik Faaliyetler Gerçekleştirmek
Stratejik Alan 16: Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	
A1	**İlimizin geleceğine yönelik stratejik amaç ve hedefler belirleyerek, kurum stratejik planını hazırlamak, izlemesini, değerlendirmesini yaparak, sonuçları hakkında gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak ve raporlar düzenlemek, performans esaslı bütçeleme sisteminin diğer unsurları performans programı ve faaliyet raporunu hazırlamak, iç kontrol sistemini kurarak takibini sağlamak, İdarenin kurumsal gelişimine katkıda bulunup, yatırım programını hazırlayarak izlemek ve sonuçlarını raporlamak.**
H1	İç kontrol sistemini risk esasını benimseyerek kurumsal kimliğimiz doğrultusunda etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak,
H2	Stratejik yönetim sürecini etkinleştirmek ve kurumsal gelişime katkı sağlayarak iş yöntemleri geliştirmek,
H3	Belediyemizin iştiraki ve hissedarı olduğu Şirket, İştirak ve Bütçe İçi İşletmelerin karlılık ve verimlilik esasına göre idaresi, planlanması ve işletilmesini sağlamak.
H4	Hibe programlarından destek sağlamak

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonraki Faaliyet Raporunun hazırlanması sürecinde, bulguda belirtilen hususun dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir..

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 6: 2018 Yılı Faaliyet Raporunda, Performans Programında Yer Alan Hedefin Üzerinde Gerçekleştirilen Bazı Faaliyetler İçin Sapmaların Nedenlerine Raporda Yer Verilmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesi ile Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik' in 18'inci maddesi gereğince idare faaliyet raporunda hedef ve göstergelerin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir. Performans programında öngörülen planlanan faaliyetlerin hedefin üzerinde gerçekleştirilmesi, planlama aşamasında yapılması gereken fizibilite ve benzeri çalışmaların yetersiz hazırlandığını göstermektedir. 2018 yılı Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Faaliyet Raporu incelendiğinde 2018 yılı performans programında yer alan aşağıdaki faaliyetlerin hedefin üzerinde gerçekleştirildiği ancak sapmaların nedenlerine raporda yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 4: Hedefi Aşan Gerçekleşmeleri Gösterir Tablo

BİRİM	Amaç No ve Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyetler	Performans Göstergesi	Gösterge Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
KENT ESTETİĞİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	A1Balıkesir İli Altyapı Eksikliklerini Gidererek Kent Yaşam Kalitesini Arttırmak Yaşam Kalitesini Arttırmak	H1 Büyükşehir Sınırları Dâhilinde Yeşil Alanların Oluşturulması ve Korunması	F1 Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Sınırları Dâhilinde Nitelikli Kalıcı Parklar Yapımı	PG1 Gerçekleştirilen Proje Sayısı 4	47	1175%
EMLAK VE İSTİMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	A1-Belediye taşınmazlarından imar planı içinde olanların imar planına göre parselasyon planlarının yapılması ve imar planındaki kullanım amacına uygun olarak belediye gelirlerinin arttırılması, imar planı içinde umumi hizmetlere ayrılan alanlardaki maliye hazinesine ait parsellerin 3194 sayılı imar kanununun 11. md. göre terklerinin yapılarak yöre halkının hizmetine sunulması	H1-Belediye gelirlerini artırmak amacıyla İdaremizce satışı uygun görülen Büyükşehir Belediyemiz mülkiyetindeki taşınmazları satmak, Mülkiyeti veya tasarruf hakkı Büyükşehir Belediyemizde olan taşınmazlar üzerinde gerekli tespit, kontrol ve araştırmalar yapılarak taşınmazların etkin ve verimli kullanılabilirliğini sağlamak amacı ile satış, kiralama, işletme hakkı, sınırlı ayni hak tesisi, ecrimisil, işgaliye kapsamında değerlendirilmesi	F4- Satışı yapılacak taşınmazların gayrimenkul değerlemesi ödemelerini yapmak	4.1- İşgaliye işlemleri ve elde edilen gelirler 1.800.000,00TL	2.976.142,31TL	165%
				4.2- Ecrimisil işlemleri ve elde edilen gelirler 2.000.000,00TL	2.321.244,32TL	116%
		H2-Belediyemiz birimlerince hizmet binası olarak kullanılması talep edilen taşınmazların dışardan kiralanması işlemleri, kira ödemeleri ve diğer ödemeler.	F1-Belediyemiz birimlerince kullanılmak üzere hizmet binası kiralamak	Hizmet Binası kira ödemeleri 425.252,00TL	513.405,00TL	120%
FEN İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	A1 Balıkesir İli Alt Yapı Eksikliklerini Gidererek Kent Yaşam Kalitesini Arttırmak	H6 Kent Genelinde Yolların Standartlarının İyileştirilmesi	F.2.BSK(Bitümlü Sıcak Karışım) Yapılması	PG1.Hazırlanan Proje Sayısı 25	60	240%
			F.4.Yol Yapım Çalışmalarının Gerçekleştirilmesi	PG2.1. ve 2. Kat Asfalt Kilometresi 200	772	332%

www.balioglu.net

			F.6.Yol Çalışmalarında Kullanılmak Üzere İş Makinesi Ve Hizmet Satın Alımı	PG2.İş Makinesi Kiralama İhalesi Gerçekleştirilmesi 2	4	200%
İTFAİYE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1. İtfaiye olay zayiatlarını azaltmak.	1.Olaylara müdahalenin etkin şekilde yürütülmesini sağlamak	2. Her türlü itfaiye olaya (yangın, kaza, karada ve suda kurtarma vb.) müdahale etmek.	İtfai olaylara kısa sürede müdahale etmek. 7 Dakika	7,59 Dakika	108,43%
		2.Yangınların önlenmesi için gerekli çalışmaları yürütmek	2. Hali hazırda bulunan binaların kullanım sınıflarına göre denetimini sağlamak.	Denetlenen bina sayısı. 450 Adet	791 Adet	175,78%
		3. Belediye İtfaiye personeline ve hemşehrilere itfaiye olaylar ile ilgili eğitim vermek	1. İtfaiye personelinin periyodik eğitimlerini takip etmek ve yaptırmak	Eğitim verilen personel sayısı. 400 Personel	652 Personel	163,00%
			2. Okul, işyeri, kamu kurumlarına ve vatandaşa eğitim vermek	2. Eğitim verilen vatandaş sayısı. 60.000	70.261 Kişi	117,10%

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonraki Faaliyet Raporunun hazırlanması sürecinde, bulguda belirtilen hususun dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuz doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği gelecek denetimlerde takip edilecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net